

**SELECTIE VAN RECENTE PUBLICATIES BETREFFENDE DE RECHTSPRAAK
VAN HET GRONDWETTELIJK HOF - JULI-SEPTEMBER 2023**
*SELECTION DES PUBLICATIONS RÉCENTES CONCERNANT LA JURISPRUDENCE
DE LA COUR CONSTITUTIONNELLE - JUILLET-SEPTEMBRE 2023*

1. **ALGEMEEN - RECHT**
GÉNÉRALITÉS - DROIT
2. **GRONDWETTELIJK RECHT**
DROIT CONSTITUTIONNEL
3. **ADMINISTRATIEF RECHT**
DROIT ADMINISTRATIF
4. **BURGERLIJK RECHT - GERECHTELIJK RECHT - NOTARIAAT**
DROIT CIVIL - DROIT JUDICIAIRE - NOTARIAT
5. **HANDELS-, ECONOMISCH EN FINANCIËEL RECHT**
DROIT COMMERCIAL, ÉCONOMIQUE ET FINANCIER
6. **STRAFRECHT EN -RECHTSPLEGING**
DROIT PÉNAL ET PROCÉDURE PÉNALE
7. **SOCIAAL RECHT**
DROIT SOCIAL
8. **FISCAAL RECHT EN OPENBARE FINANCIËN**
DROIT FISCAL ET FINANCES PUBLIQUES
9. **EUROPEES EN INTERNATIONAAL RECHT**
DROIT EUROPÉEN ET INTERNATIONAL

1. ALGEMEEN - RECHT / GÉNÉRALITÉS - DROIT

Informatie-, documentatie- en bibliotheekwetenschap

Sciences de l'information, de la documentation et de la bibliothéconomie

Van Der Haegen, M. & Van Doninck, J., "JustJudgment, het centraal register van beslissingen van de rechterlijke orde: een beknopte bespreking en analyse", *R.W.* 2023-2024, 3-17.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 en 17, met verwijzing naar hangende zaken met rolno's 7957, 7982, 7983, 7984 en 7986

Zie ook / Voir aussi : 2004/158

Software algemeen

Logiciel - Généralités

Berkmoes, H., "Neuzen in een politiedatabank: een daad van willekeur door nieuwsgierig politie-aagje", noot onder Brussel 22 februari 2021, *P&R* 2023, 94-100.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 98

Besproken / Commenté(s) : 2004/051 (p. 98)

Nieuwe technologische toepassingen

Nouvelles Technologies

Langlois, C. & Van Drooghenbroeck, S., "Digitalisation et discrimination: enjeux d'une rencontre, agenda d'une réforme. Discriminatie en digitalisering: inzet van een kruisbestuiving, stappenplan voor een hervorming", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 35-73.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 50-51 et 53

Besproken / Commenté(s) : 2004/106 (p. 50)

Zie ook / Voir aussi : 2007/010, 2009/017

Online computerdiensten en communicatieplatformen

Services informatiques en ligne et plates-formes de communication

Desmyttere, F. & Nguyen, D., "De rapporteringsverplichtingen voor exploitanten van digitale platformen doorgelicht: de rol van tussenpersonen in *the sharing and gig economy*", *A.F.T.* 2023, nr. 6-7, 5-67.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 15

Zie ook / Voir aussi : 2020/053

Tersago, P., "«The world in my pocket.» Het politieel uitlezen van een smartphone, bekeken in het licht van artikel 8 EVRM", *TvMR* 2022, nr. 1, 31-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32-34

Besproken / Commenté(s) : 2018/174 (p. 32)

Zie ook / Voir aussi : 2020/028

Verbruggen, F. & Vandebroek, E., "«Ze werken op mijn systeem»: afgrenzing van de verplichte verbeurdverklaring van informaticasystemen als middel en/of van de gegevens erin", noot onder Cass. 7 februari 2023, P.22.1492.N, *NC* 2023, 294-299.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 294

Besproken / Commenté(s) : 2017/012 (p. 294)

Schram, F., "Datamining en fraudebestrijding via gegevensuitwisseling en de juridische gevolgen van onrechtmatige elektronische uitwisseling van informatie tussen verschillende overheidsadministraties", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woesteyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 207-258.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 219-220, 222, 253-254 en 256-257

Zie ook / Voir aussi : 2003/050, 2003/051, 2004/162, 2005/016, 2008/015, 2010/158, 2011/166, 2013/054, 2021/003

Ethiek
Ethique

Lemmens, C. & Vandeveldde, E., "De Euthanasiewet doorstaat (grotendeels) de toets van het EHRM: over het arrest-Mortier tegen België", noot onder EHRM 4 oktober 2022, Mortier t/ België, *T. Gez.* 2023-2024, 41-49.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45 en 49

Zie ook / Voir aussi : 2004/004, 2015/153, 2022/026, 2022/134

Jaarverslagen
Rapports annuels

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Cour constitutionnelle. Rapport annuel 2022*, Bruxelles, Cour constitutionnelle, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/f/jvra-2022f.pdf> (18/07/2023).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à diverses affaires pendantes p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/015 (p. 30-31), 2022/076 (p. 31-32), 2022/119 (p. 32), 2022/010 (p. 27), 2022/109 (p. 29), 2022/163 (p. 7, 33-34), 2022/033 (p. 34), 2022/011 (p. 35), 2022/023 (p. 35), 2022/001 (p. 30), 2022/110 (p. 29), 2022/031 (p. 36), 2022/118 (p. 37), 2022/138 (p. 38), 2022/159 (p. 33), 2022/162 (p. 39), 2022/148 (p. 38), 2022/069 (p. 28), 2022/137 (p. 39), 2022/009 (p. 36), 2022/081 (p. 41), 2022/117 (p. 41), 2022/022 (p. 40), 2022/029 (p. 40), 2022/007 (p. 43), 2022/169 (p. 42-43), 2022/048 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 43-44), 2022/155 (p. 42), 2022/082 (p. 11, 46), 2022/096 (p. 46-47), 2022/121 (p. 47), 2022/032 (p. 7, 45-46), 2022/134 (p. 49-50), 2022/075 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/164 (p. 51), 2022/054 (p. 50), 2022/026 (p. 49), 2022/147 (p. 48-49), 2022/120 (p. 48), 2022/122 (p. 11), 2022/020 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Grondwettelijk Hof. Verslag 2022*, Brussel, Grondwettelijk Hof, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/n/jvra-2022n.pdf> (18/07/2022).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar diverse hangende zaken p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/010 (p. 28), 2022/069 (p. 29), 2022/109 (p. 29-30), 2022/110 (p. 30), 2022/001 (p. 31), 2022/015 (p. 31-32), 2022/076 (p. 32), 2022/119 (p. 33), 2022/159 (p. 34), 2022/163 (p. 7, 34), 2022/033 (p. 35), 2022/011 (p. 35-36), 2022/023 (p. 36), 2022/009 (p. 37), 2022/031 (p. 37), 2022/118 (p. 38), 2022/138 (p. 38-39), 2022/148 (p. 39, 59), 2022/162 (p. 39-40), 2022/137 (p. 40), 2022/022 (p. 40-41), 2022/029 (p. 41), 2022/081 (p. 41-42), 2022/117 (p. 42), 2022/155 (p. 43), 2022/169 (p. 43), 2022/007 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 44), 2022/048 (p. 45), 2022/032 (p. 7, 46), 2022/082 (p. 11, 47), 2022/096 (p. 47-48), 2022/121 (p. 48), 2022/120 (p. 49), 2022/147 (p. 49-50), 2022/026 (p. 50), 2022/134 (p. 50-51), 2022/054 (p. 51), 2022/075 (p. 51-52), 2022/164 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/122 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60), 2022/020 (p. 11)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Janssens, M.C. & Vanherpe, J., "De aanpassing van het auteursrecht aan de (Richtlijn inzake de) digitale eengemaakte markt in België", in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-56.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 41 (zie ook noot 244, met verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7922 en 7927) en 53 (zie ook noot 339, met verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7924 en 7926)

Royer, S. & Conings, C., "Catfishing, cyberbullying, deepfakes, dickpics, doxing, grooming, sextortion ... Cyberfenomenen en hun strafrechtelijke kwalificaties", in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 81-153.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 115, 117, 121-122, 125, 127 en 137-138

Besproken / Commenté(s) : 2011/198 (p. 121)

Zie ook / Voir aussi : 2006/071, 2006/098, 2007/055, 2007/064, 2009/076, 2016/007, 2016/072

Spriet, B. & Waeterinckx, P., "Fraudemisdrijven - een analyse van oplichting (art. 496 Sw.) en informaticabedrog (art. 504^{quater} Sw.)", *NC* 2023, 161-195.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 187

Besproken / Commenté(s) : 2022/130 (p. 187)

Waeterinckx, P., "Dat artikel 462, eerste lid van het Strafwetboek, dat de strafuitsluitende verschoningsgrond van bloed- en aanverwantschap omvat, niet voorziet in de toepassing op het informaticabedrog in de zin van artikel 504^{quater} van het Strafwetboek, schendt het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel (art. 10 en 11 Gw.)", noot onder GwH, arrest nr. 130/2022, 20 oktober 2022, *RABG* 2023, 602-609.

Noot / Note : 2022/130

Zie ook / Voir aussi : 2007/116

X., "Derde keer, goede keer", *TvMR* 2023, nr. 1, 2.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : met verwijzing naar de hangende zaak met rolno. 7930

X., "Nieuwe wet dataretentie in de maak", *TvMR* 2022, nr. 1, 2.

Besproken / Commenté(s) : 2021/057

Rechtstaal

Linguistique et langage juridiques

Hendrickx, K., "Trechters en piramides", *T.V.W.* 2023, 188-189.

Noot / Note : 2019/011

Informatietechnologie voor juristen

Technologie informatique pour les juristes

Van Der Haegen, M. & Van Doninck, J., "JustJudgment, het centraal register van beslissingen van de rechterlijke orde: een beknopte bespreking en analyse", *R.W.* 2023-2024, 3-17.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 en 17, met verwijzing naar hangende zaken met rolno's 7957, 7982, 7983, 7984 en 7986

Zie ook / Voir aussi : 2004/158

Valkeneers, R., "Klassenjustitie in België?", *Jubel*, 19 juni 2023, <https://www.jubel.be/klassenjustitie-in-belgie/>, (26/09/2023).

Zie ook / Voir aussi : 2016/083

2. GRONDWETTELIJK RECHT / DROIT CONSTITUTIONNEL

Grondwettelijk recht

Droit constitutionnel

Desmet, E. & Smet, S., "Right-Wing Populism, Crumbling Migrants' Rights and Strategies of Resistance in Belgium", in: Stoyanova, V. & Smet, S., (eds.), *Migrants' Rights, Populism and Legal Resilience in Europe*, Cambridge, Cambridge University Press, 2022, 301-329.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, see p. 316 with reference to pending case n° 7354

Besproken / Commenté(s) : 2021/023 (p. 316-318), 2020/058 (p. 321-322)

Zie ook / Voir aussi : 2013/166, 2018/018, 2018/126, 2019/111, 2019/112, 2019/150, 2021/187

Rechtskracht van het verdrag

Force juridique du traité

Bernard, N., "Le contrôle de la constitutionnalité des lois d'assentiment aux règles de droit international conventionnel", *Rev. b. dr. const.* 2023, 3-57.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2023/036 (p. 12-13, 46, 49 e.a.), 2022/163 (p. 14, 46, 49, 51 e.a.), 1991/026 (p. 14-15, 19 e.a.), 1994/012 (p. 15-16, 37), 2019/092 (p. 17 e.a.), 2010/130 (p. 21-22), 2004/020 (p. 25-26 e.a.), 2018/163 (p. 26 e.a.), 2004/003 (p. 33-34)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1991/018, 1992/026, 1994/033, 1994/067, 1994/076, 2002/122, 2002/163, 2003/045, 2004/136, 2005/057, 2005/084, 2006/019, 2007/134, 2009/058, 2009/091, 2009/092, 2009/096, 2009/125, 2009/134, 2009/156, 2010/087, 2010/141, 2011/042, 2011/117, 2012/118, 2012/130, 2012/137, 2012/156, 2013/032, 2013/035, 2014/003, 2014/082, 2014/095, 2014/169, 2015/044, 2015/071, 2015/116, 2016/062, 2016/157, 2017/064, 2020/057, 2020/122, 2021/107, (...)

Pinelli, L., "Après avoir suspendu la loi approuvant un traité belgo-iranien de transfèrement interétatique des personnes condamnées, la Cour constitutionnelle rejette le recours en annulation de la même loi", <https://www.justice-en-ligne.be/Apres-avoir-suspendu-la-loi> (07/09/2023).

Noot / Note : 2023/036

Besproken / Commenté(s) : 2022/163

Zie ook / Voir aussi : 1994/012

Pinelli, L., "La Cour constitutionnelle suspend un traité de transfèrement de prisonniers entre la Belgique et l'Iran", <https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-suspend-1579> (07/09/2023).

Noot / Note : 2022/163

Sägesser, C., "L'année politique 2022 au niveau fédéral", *C.H. CRISP* 2023, no 2563, 50 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 37

Besproken / Commenté(s) : 2022/163 (p. 37)

Algemene rechtsbeginselen

Principes généraux du droit

De Becker, A. & Nissen, L., "Transparantie in het overheidsoptreden - het transparatiebeginsel als autonoom rechtsbeginsel bij het overheidspersoneel", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 43-59.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56

Besproken / Commenté(s) : 2016/101 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2017/086, 2018/022

Hiërarchie der normen

Hiérarchie des normes

Bernard, N., "Le contrôle de la constitutionnalité des lois d'assentiment aux règles de droit international conventionnel", *Rev. b. dr. const.* 2023, 3-57.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2023/036 (p. 12-13, 46, 49 e.a.), 2022/163 (p. 14, 46, 49, 51 e.a.), 1991/026 (p. 14-15, 19 e.a.), 1994/012 (p. 15-16, 37), 2019/092 (p. 17 e.a.), 2010/130 (p. 21-22), 2004/020 (p. 25-26 e.a.), 2018/163 (p. 26 e.a.), 2004/003 (p. 33-34)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1991/018, 1992/026, 1994/033, 1994/067, 1994/076, 2002/122, 2002/163, 2003/045, 2004/136, 2005/057, 2005/084, 2006/019, 2007/134, 2009/058, 2009/091, 2009/092, 2009/096, 2009/125, 2009/134, 2009/156, 2010/087, 2010/141, 2011/042, 2011/117, 2012/118, 2012/130, 2012/137, 2012/156, 2013/032, 2013/035, 2014/003, 2014/082, 2014/095, 2014/169, 2015/044, 2015/071, 2015/116, 2016/062, 2016/157, 2017/064, 2020/057, 2020/122, 2021/107, (...)

de Sadeleer, N., "La Cour constitutionnelle reconnaît la primauté du droit européen, même à l'encontre de certains arrêts de la Cour de cassation", <https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-1583> (07/09/2023).

Noot / Note : 2022/159

Europees Sociaal Handvest

Charte sociale européenne

van Aggelen, E.S., "Afschaffing werkhervattingstoelag in Waals Gewest redelijkerwijs verantwoord door motieven van algemeen belang", noot onder GwH, arrest nr. 69/2023, 27 april 2023, *NjW* 2023, 553-554.

Noot / Note : 2023/069

Artikel 34 EVRM

Article 34 CEDH

Bekaert, P., "Forum. Belgische ministers van Justitie leggen graag rechterlijke beslissingen naast zich neer in zaken van uitlevering", *Juristenkrant* 14 juni 2023, nr. 471, 12-13.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 (met verwijzing naar de notie 'volksberoep')

Nationale rechtsbescherming

Protection juridique nationale

D'Espallier, A., "Het Vlaams Mensenrechteninstituut: vertrouwd bemiddelen, nagelnieuw oordelen", *TvMR* 2023, nr. 2, 14-20.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 16

Gelijkheid en niet-discriminatie

Egalité et non-discrimination

Aerts, L., "Vaccinatieplicht in de zorg: een schending van het gelijkheidsbeginsel of een gerechtvaardigd verschil in behandeling?", *TvMR* 2022, nr. 2, 9-13.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9-11

Zie ook / Voir aussi : 1989/021, 2005/162

De Rey, S. & Samoy, I., "Naar een diversifiëring van de privaatrechtelijke sancties in het antidiscriminatie recht. Vers une diversification des sanctions de droit privé dans le droit de la lutte contre les discriminations", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 191-217.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 201-203

Zie ook / Voir aussi : 2018/070, 2019/110

Hachez, I., Neven, J.F. & Ringelheim, J., "L'action positive en droit Belge. État des lieux, limites et perspectives sur le marché de l'emploi. Positieve actie in het Belgisch recht. Stand van zaken, beperkingen en perspectieven op de arbeidsmarkt", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 319-354.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 330 et 341

Zie ook / Voir aussi : 1993/037, 1994/009, 1997/042

Jafferli, R., "Les solutions extrajudiciaires dans la lutte contre la discrimination. Buitengerechtelijke oplossingen in de strijd tegen discriminatie", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 147-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 148-149

Besproken / Commenté(s) : 2009/064 (p. 148-149)

Zie ook / Voir aussi : 2009/017, 2012/008

Kéfer, F., "Le présomption de discrimination et la collecte des informations et documents en possession de l'employeur. Het vermoeden van discriminatie en de toegang tot informatie en documenten in handen van de werkgever", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 163-187.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 165-166 et 183-184

Zie ook / Voir aussi : 2007/118, 2009/017, 2019/002

Lagasse, P., "Le retrait d'agrément ou de subvention comme mode de lutte contre la discrimination dans les entreprises. De intrekking van een vergunning of een subventie als instrument in de strijd tegen discriminatie in de bedrijvenwereld (sic)", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 283-315.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 285, 288 et 301

Besproken / Commenté(s) : 2001/010 (p. 301)

Zie ook / Voir aussi : 1996/054, 1999/124, 2000/124, 2005/063, 2014/097, 2016/154

Langlois, C. & Van Drooghenbroeck, S., "Digitalisation et discrimination: enjeux d'une rencontre, agenda d'une réforme. Discriminatie en digitalisering: inzet van een kruisbestuiving, stappenplan voor een hervorming", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatie recht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 35-73.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 50-51 et 53

Besproken / Commenté(s) : 2004/106 (p. 50)

Zie ook / Voir aussi : 2007/010, 2009/017

Spinoy, M. & Vrieling, J., "Straffe discriminatiebestrijding? De rol van het strafrecht bij daden van discriminatie. Une lutte musclée contre les discriminations? Le rôle du droit pénal face aux faits de discrimination", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrieling, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 219-253.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 228-229, 232-233, 246-247 en 252

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 228-229, 247), 2009/017 (p. 232), 2009/039 (p. 232), 2019/110 (p. 246, 252)

Zie ook / Voir aussi : 2009/040, 2016/072

Van Drooghenbroeck, S., "Une loi plutôt que trois? Retour critique sur les choix initiaux. Eén wet in plaats van drie? Een kritische terugblik op de initiële keuzes", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrieling, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 17-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 19-20, 25 et 27

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 20), 2009/017 (p. 20)

Zie ook / Voir aussi : 2009/040, 2016/072

Bescherming van minderheden Protection des minorités

Christians, L.-L. & Wattier, S., "Le bien-être animal et les minorités religieuses", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 337-361.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 342 et 350-356

Besproken / Commenté(s) : 2019/053 (p. 352, 354-356)

Zie ook / Voir aussi : 2010/109, 2012/145, 2019/118, 2021/117, 2021/118, 2021/119

Kössler, K., "The Role of Constitutional Judges in Protecting Territorial Self-Government", in: Requejo, F. & Sanjaume-Calvet, M., (eds.), *Defensive Federalism. Protecting Territorial Minorities from the "Tyranny of the Majority"*, (Routledge Studies in Federalism and Decentralization), London, Routledge, 2023, 153-175 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : see p. 157, 159, 161-162 and 171-172

Zie ook / Voir aussi : 1988/047, 1992/079, 2001/146, 2002/184, 2002/189, 2003/166, 2006/051, 2006/172, 2011/168, 2014/067

Gelijkheid van man en vrouw Egalité entre homme et femme

Crosset Dechany, E., "Égalité et genre en politique. L'avenir incertain des actions positives en matière électorale", *Rev. trim. D. H.* 2023, 721-746.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728, 732-735 et 742

Zie ook / Voir aussi : 1994/009, 1997/042, 2004/157, 2006/011, 2006/122, 2009/017, 2009/039, 2009/040, 2015/145, 2016/002, 2019/099

Driesmans, A. & Berbuto, S., "Le droit à l'autodétermination des personnes transgenres. Et en milieu carcéral? #pose#genre#prison", *Rev. dr. pén.* 2023, 640-669.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 645 et 650-652

Besproken / Commenté(s) : 2019/099 (p. 645, 650-652)

Van Drooghenbroeck, S., "Une loi plutôt que trois? Retour critique sur les choix initiaux. Eén wet in plaats van drie? Een kritische terugblik op de initiële keuzes", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 17-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 19-20, 25 et 27

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 20), 2009/017 (p. 20)

Zie ook / Voir aussi : 2009/040, 2016/072

Artikel 2 EVRM (recht op leven)

Article 2 CEDH (droit à la vie)

Lemmens, C. & Vandeveld, E., "De Euthanasiewet doorstaat (grotendeels) de toets van het EHRM: over het arrest-Mortier tegen België", noot onder EHRM 4 oktober 2022, Mortier t/ België, *T. Gez.* 2023-2024, 41-49.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45 en 49

Zie ook / Voir aussi : 2004/004, 2015/153, 2022/026, 2022/134

Lemmens, C. & Vandeveld, E., "De Euthanasiewet doorstaat (grotendeels) de toets van het EHRM", annotatie bij EHRM, 4 oktober 2022, Mortier t. België, *EHRC Updates* 2023, 8 september 2023.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1 en 6-7

Besproken / Commenté(s) : 2022/134 (p. 6-7)

Zie ook / Voir aussi : 2004/004, 2005/153, 2022/026

Pinelli, L., "Après avoir suspendu la loi approuvant un traité belgo-iranien de transfèrement interétatique des personnes condamnées, la Cour constitutionnelle rejette le recours en annulation de la même loi", [https://www.justice-en-ligne.be/Apres-avoir-suspendu-la-loi \(07/09/2023\)](https://www.justice-en-ligne.be/Apres-avoir-suspendu-la-loi (07/09/2023)).

Noot / Note : 2023/036

Besproken / Commenté(s) : 2022/163

Zie ook / Voir aussi : 1994/012

Pinelli, L., "La Cour constitutionnelle suspend un traité de transfèrement de prisonniers entre la Belgique et l'Iran", [https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-suspend-1579 \(07/09/2023\)](https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-suspend-1579 (07/09/2023)).

Noot / Note : 2022/163

Sägesser, C., "L'année politique 2022 au niveau fédéral", *C.H. CRISP* 2023, no 2563, 50 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 37

Besproken / Commenté(s) : 2022/163 (p. 37)

Artikel 3 EVRM

Article 3 CEDH

Bekaert, P., "Forum. Belgische ministers van Justitie leggen graag rechterlijke beslissingen naast zich neer in zaken van uitlevering", *Juristenkrant* 14 juni 2023, nr. 471, 12-13.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 (met verwijzing naar de notie 'volksberoep')

Artikel 5 EVRM

Article 5 CEDH

Van Dooren, E., "Prejudiciële twijfels bij de onderzoeksrechter", noot onder GwH, arrest nr. 39/2021, 4 maart 2021, *RABG* 2023, 536-539.

Noot / Note : 2021/039

Zie ook / Voir aussi : 1996/065, 1997/023, 1997/029, 1999/089, 2000/029, 2003/153, 2006/186, 2006/196

Recht op eerbiediging van het privé-leven Droit au respect de la vie privée

Dumont, C., "De Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit: bekeken vanuit een procedureel oogpunt", *T.B.H.* 2023, 323-352.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 347

Besproken / Commenté(s) : 2023/005 (p. 347)

Schram, F., "Datamining en fraudebestrijding via gegevensuitwisseling en de juridische gevolgen van onrechtmatige elektronische uitwisseling van informatie tussen verschillende overheidsadministraties", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woesteyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 207-258.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 219-220, 222, 253-254 en 256-257

Zie ook / Voir aussi : 2003/050, 2003/051, 2004/162, 2005/016, 2008/015, 2010/158, 2011/166, 2013/054, 2021/003

Onschendbaarheid van de woning (artikel 15 GW) Inviolabilité du domicile (article 15 Const.)

De Bock, E., "De huiszoeking: enkele topics toegelicht aan de hand van recente rechtspraak", *P&R* 2023, 59-76.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 61-62

Zie ook / Voir aussi : 1989/011, 1990/015, 1998/140, 2015/132, 2021/060

Artikel 8 EVRM (aspect privé-leven) Article 8 CEDH (partie vie privée)

Conclusie van advocaat-generaal Bart De Smet bij Cass. 7 februari 2023, P.22.1492.N, *NC* 2023, 282-290.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 288 en 290

Zie ook / Voir aussi : 2021/043, 2022/148

De Bock, E., "De huiszoeking: enkele topics toegelicht aan de hand van recente rechtspraak", *P&R* 2023, 59-76.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 61-62

Zie ook / Voir aussi : 1989/011, 1990/015, 1998/140, 2015/132, 2021/060

Tersago, P., "«The world in my pocket.» Het politieel uitlezen van een smartphone, bekeken in het licht van artikel 8 EVRM", *TvMR* 2022, nr. 1, 31-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32-34

Besproken / Commenté(s) : 2018/174 (p. 32)

Zie ook / Voir aussi : 2020/028

Bescherming van persoonsgegevens Protection des données personnelles

Andries, T., "Onrechtmatig verkregen (bank)gegevens: hakt wetgever de hand van *Antigoon af?*", noot onder Antwerpen 20 december 2022, *RABG* 2023, 706-712.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 708-709

Besproken / Commenté(s) : 2013/039 (p. 708-709), 2022/162 (p. 709)

Berkmoes, H., "Neuzen in een politiedatabank: een daad van willekeur door nieuwsgierig politie-aagje", noot onder Brussel 22 februari 2021, *P&R* 2023, 94-100.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 98

Besproken / Commenté(s) : 2004/051 (p. 98)

Dumont, C., "De Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit: bekeken vanuit een procedureel oogpunt", *T.B.H.* 2023, 323-352.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 347

Besproken / Commenté(s) : 2023/005 (p. 347)

Jacques, F., "Le Covid Safe Ticket wallon attire en justice - coup de projecteur sur le rôle de l'autorité de protection des données dans le processus d'élaboration des normes", note sous Ordonnance du Tribunal de première instance de Namur, division Namur du 30 novembre 2021, *A.P.* 2023, 185-199.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 190, 195-196 et 198-199

Besproken / Commenté(s) : 2023/026 (p. 195-196)

Zie ook / Voir aussi : 1995/073, 1999/097, 2010/029, 2015/153, 2017/082, 2018/029, 2018/153, 2019/033, 2019/121, 2019/135, 2019/147, 2020/027, 2021/002, 2021/158, 2022/010, 2022/033, 2022/071, 2022/110, 2022/162

Kindt, E. & Stevens, D., "Recente ontwikkelingen in het gegevensbeschermingsrecht", in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 155-193.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 158, 166 en 173

Besproken / Commenté(s) : 2023/005 (p. 173)

Zie ook / Voir aussi : 2023/056

Peeters, B., "Digitale gegevensverwerking door belastingplichtigen en de fiscale overheid", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woestyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 259-289.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 287

Zie ook / Voir aussi : 2001/016, 2002/060, 2011/010, 2012/105, 2017/116

Schram, F., "Datamining en fraudebestrijding via gegevensuitwisseling en de juridische gevolgen van onrechtmatige elektronische uitwisseling van informatie tussen verschillende overheidsadministraties", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woestyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 207-258.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 219-220, 222, 253-254 en 256-257

Zie ook / Voir aussi : 2003/050, 2003/051, 2004/162, 2005/016, 2008/015, 2010/158, 2011/166, 2013/054, 2021/003

Soetaert, F., "Uitbreiding meldingsplichtige gegevens aan het CAP geen probleem voor het Grondwettelijk Hof", noot onder GwH 8 december 2022, *RABG* 2023, 722-727.

Noot / Note : 2022/162

Studio Legale, "CAP Register: Grondwettelijk Hof over toegang fiscus tot rekeningsaldo's van de Belg", *Jubel*, 22 mei 2023, <https://www.jubel.be/cap-register-grondwettelijk-hof-over-toegang-fiscus-tot-rekeningsaldos-van-de-belg/> (01/10/2023).

Noot / Note : 2022/162

Van Canneyt, T. & Vanderdonckt, L., "Het hoger beroep tegen beslissing van de Geschillenkamer: slordig wetgevende werk noopt het Grondwettelijk Hof tot ingrijpen. Een belangrijke en noodzakelijke evolutie", noot onder GwH, arrest nr. 5/2023, 12 januari 2023, *Computerr.* 2023, 322-325.

Noot / Note : 2023/005

Van Der Haegen, M. & Van Doninck, J., "JustJudgment, het centraal register van beslissingen van de rechterlijke orde: een beknopte bespreking en analyse", *R.W.* 2023-2024, 3-17.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 en 17, met verwijzing naar hangende zaken met rolrs 7957, 7982, 7983, 7984 en 7986

Zie ook / Voir aussi : 2004/158

X., "Derde keer, goede keer", *TvMR* 2023, nr. 1, 2.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : met verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 7930

X., "Nieuwe wet dataretentie in de maak", *TvMR* 2022, nr. 1, 2.

Besproken / Commenté(s) : 2021/057

Vrijheid van mening en van meningsuiting

Liberté d'opinion et d'expression

Petersen, J., "Uitingsmisdrijven in digitale tijden: het materieel strafrecht retweeteet", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woestyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 389-414.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 398, 405-407 en 409

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 405-407), 2009/017 (p. 405-407), 2009/040 (p. 405-407)

Zie ook / Voir aussi : 2006/071, 2009/195, 2018/031

Artikel 25 GW

Article 25 Const.

Petersen, J., "Uitingsmisdrijven in digitale tijden: het materieel strafrecht retweeteet", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woestyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 389-414.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 398, 405-407 en 409

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 405-407), 2009/017 (p. 405-407), 2009/040 (p. 405-407)

Zie ook / Voir aussi : 2006/071, 2009/195, 2018/031

Openbaarheid van bestuur (artikel 32 GW) - vrijheid van mening en van meningsuiting

Transparence administrative (article 32 Const.) - liberté d'opinion et d'expression

Paulet, D., "La possibilité prévue par le décret flamand « Gouvernance » de pouvoir rejeter une demande de divulgation de communications internes n'est pas inconstitutionnelle", commentaire sous C.C., 9 mars 2023, arrêt n° 39/2023, *Amén.* 2023, 165-166.

Noot / Note : 2023/039

Delegatie van gemeenschapsbevoegdheid (artikel 24, § 2, GW)
Délégation des compétences d'une communauté (article 24, § 2, Const.)

Couck, D., "Delegatie van normerende bevoegdheden aan onderwijsactoren. Grondwettelijke autonomie bevestigen of normerende bevoegdheden uitbesteden?", *T.O.R.B.* 2022-2023, 266-279.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Zie ook / Voir aussi : 1992/033, 1994/045, 1996/030, 1996/076, 1998/130, 1999/019, 2004/031, 2006/002, 2011/040, 2012/036, 2015/162, 2016/005, 2016/089, 2016/118, 2018/128, 2021/010, 2022/029, 2022/082

Artikel 10 Handv. Grondrechten EU
Article 10 Ch. dr. fond. UE

Adoui, J., "Abattage rituel et bien-être animal: la constitutionnalité d'indignations sélectives en questions. À propos de l'arrêt n° 118/2021 du 30 septembre 2021 de la Cour constitutionnelle", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 363-373.

Noot / Note : 2021/118

Besproken / Commenté(s) : 2019/053 (p. 363)

Cambier, N. & Wauters, K., "La répartition des compétences en matière de bien-être animal", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 319-336.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 330-331 et 333

Besproken / Commenté(s) : 2021/010 (p. 330-331), 2004/132 (p. 333)

Zie ook / Voir aussi : 1994/017, 2005/128, 2006/163, 2011/112

Christians, L.-L. & Wattier, S., "Le bien-être animal et les minorités religieuses", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 337-361.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 342 et 350-356

Besproken / Commenté(s) : 2019/053 (p. 352, 354-356)

Zie ook / Voir aussi : 2010/109, 2012/145, 2019/118, 2021/117, 2021/118, 2021/119

Artikel 6, § 1, EVRM
Article 6, § 1er, CEDH

Jaumotte, J., "Le contrôle de «pleine juridiction». Portée. Quelques réflexions à la suite de l'article de Laure Demez consacré à la notion de contrôle juridictionnel «de pleine juridiction en matière de sanctions administratives»", *A.P.* 2023, 6-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 7-9, 13, 19-20 et 24-27

Besproken / Commenté(s) : 2021/130 (p. 24-25), 2021/135 (p. 25), 2021/067 (p. 25 e.a.), 2021/140 (p. 25-26), 2022/061 (p. 26-27)

Zie ook / Voir aussi : 2000/127, 2007/014, 2008/079, 2008/081, 2008/095, 2010/130, 2011/044, 2011/078, 2016/025, 2016/153, 2020/085, 2020/104, 2022/007

Afwijkingen van het beschermingsregime van internationale grondrechten
Déroptions au régime de protection internationale des droits fondamentaux

Van de Voorde, J., "De leider beschermt het recht. Verhindert de Belgische rechtstaat het ontstaan van een dictatuur?", *NjW* 2023, 522-541.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 528, 534-535, 537 en 539-540

Besproken / Commenté(s) : 1991/039 (p. 528), 2003/136 (p. 539)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1991/002, 1994/012, 1999/115, 2000/101, 2002/138, 2003/035, 2003/036, 2004/088, 2004/136, 2010/130, 2013/054, 2016/062, 2020/083

Aerts, L., "Vaccinatieplicht in de zorg: een schending van het gelijkheidsbeginsel of een gerechtvaardigd verschil in behandeling?", *TvMR* 2022, nr. 2, 9-13.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9-11

Zie ook / Voir aussi : 1989/021, 2005/162

Derave, C., "La Cour constitutionnelle valide la gouvernance de la crise sanitaire par arrêtés ministériels", <https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-valide-1652> (07/09/2023).

Noot / Note : 2022/170

Guillain, C., "La politique criminelle dans le cadre de la lutte contre la COVID-19", in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Charte, 2023, 95-108.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 99-100

Zie ook / Voir aussi : 2004/158, 2018/176

Jacques, F., "Le Covid Safe Ticket wallon attire en justice - coup de projecteur sur le rôle de l'autorité de protection des données dans le processus d'élaboration des normes", note sous Ordonnance du Tribunal de première instance de Namur, division Namur du 30 novembre 2021, *A.P.* 2023, 185-199.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 190, 195-196 et 198-199

Besproken / Commenté(s) : 2023/026 (p. 195-196)

Zie ook / Voir aussi : 1995/073, 1999/097, 2010/029, 2015/153, 2017/082, 2018/029, 2018/153, 2019/033, 2019/121, 2019/135, 2019/147, 2020/027, 2021/002, 2021/158, 2022/010, 2022/033, 2022/071, 2022/110, 2022/162

Meeus, B. & Van der Eecken, N., "La poursuite des infractions par le parquet de Bruxelles", in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Charte, 2023, 109-126.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 122 (note 47: renvoi à l'affaire au n° de rôle 7798, qui a abouti à l'arrêt n° 104/2023 du 29 juin 2023) et 124

Besproken / Commenté(s) : 2022/109 (p. 122), 2022/170 (p. 122, 124)

Moonen, T. & Todts, L., "It ain't over till it's done: ook het Grondwettelijk Hof valideert de wettelijke grondslag voor de coronamaatregelen", noot onder GwH, arrest nr. 109/2022, 22 september 2022, *R.W.* 2023-2024, 102-109.

Noot / Note : 2022/109

Zie ook / Voir aussi : 1992/055, 2020/161, 2021/088, 2021/089, 2021/101, 2022/069, 2022/097, 2022/110, 2023/036

Renson, A.S., "La «loi pandémie» validée par la Cour constitutionnelle", <https://www.justice-en-ligne.be/La-loi-pandemie-validee-par-la> (07/09/2023).

Noot / Note : 2023/033

Besproken / Commenté(s) : 2022/080

Tatti, D., "Introduction", in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Charte, 2023, 1-16.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 7

Zie ook / Voir aussi : 2022/109

Beroepsgeheim van de advocaat Secret professionnel de l'avocat

Stevens J. & Dal, G.A., *Advocatentuchtrecht*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 372 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32, 43, 54, 77-79, 105, 120, 125, 138, 220-221, 239-240, 244, 259, 273 en 335

Besproken / Commenté(s) : 2001/004 (p. 77-78), 2020/028 (p. 79), 2022/023 (p. 239-240), 2008/117 (p. 335)

Zie ook / Voir aussi : 1994/033, 1994/035, 1997/023, 2002/094, 2002/151, 2006/144, 2009/157, 2010/008, 2010/153, 2011/155, 2012/160, 2019/193, 2020/017, 2020/107

Kiesrecht

Droits électoraux

Crosset Dechany, E., "Égalité et genre en politique. L'avenir incertain des actions positives en matière électorale", *Rev. trim. D. H.* 2023, 721-746.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728, 732-735 et 742

Zie ook / Voir aussi : 1994/009, 1997/042, 2004/157, 2006/011, 2006/122, 2009/017, 2009/039, 2009/040, 2015/145, 2016/002, 2019/099

Gewaarborgde vertegenwoordiging vrouwen (artikel 11bis GW)

Représentation garantie des femmes (article 11bis Const.)

Crosset Dechany, E., "Égalité et genre en politique. L'avenir incertain des actions positives en matière électorale", *Rev. trim. D. H.* 2023, 721-746.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728, 732-735 et 742

Zie ook / Voir aussi : 1994/009, 1997/042, 2004/157, 2006/011, 2006/122, 2009/017, 2009/039, 2009/040, 2015/145, 2016/002, 2019/099

Nationaliteitsrechten

Droits de la nationalité

Beys, M., "La Cour constitutionnelle ouvre l'accès à la nationalité belge à certains analphabètes", <https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-ouvre-l-07/09/2023>.

Noot / Note : 2023/053

Economische, sociale en culturele grondrechten

Droits économiques, sociaux et culturels fondamentaux

Pataer, P. & Smet, S., "Het verleden, het heden en de toekomst van artikel 23 Grondwet. Een interview met Maxime Stroobant", *TvMR* 2022, nr. 4, 17-20.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 20

Artikel 16 GW

Article 16 Const.

Carette, N. & De Winter, S., "Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang", in: Wiggers-Rust, L. & Lierman, S., (red.), *Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang*, (Platform voor publiek- en privaatrecht in dialoog; 4), Zutphen, Uitgeverij Paris, 2023, 87-114.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 96-97 en 105-107

Besproken / Commenté(s) : 2015/132 (p. 96-97), 2017/115 (p. 105-106), 2021/148 (p. 107)

Zie ook / Voir aussi : 2021/130

Artikel 1, Eerste Protocol EVRM

Article 1er, Premier Protocole CEDH

Carette, N. & De Winter, S., "Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang", in: Wiggers-Rust, L. & Lierman, S., (red.), *Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang*, (Platform voor publiek- en privaatrecht in dialoog; 4), Zutphen, Uitgeverij Paris, 2023, 87-114.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 96-97 en 105-107

Besproken / Commenté(s) : 2015/132 (p. 96-97), 2017/115 (p. 105-106), 2021/148 (p. 107)

Zie ook / Voir aussi : 2021/130

Recht op arbeid, vrijheid van handel en nijverheid

Droit au travail, liberté de commerce et d'industrie

Ghys, N., "Grondwettelijk Hof vernietigt wijzigingen aan decreet Vlaamse sociale bescherming", commentaar bij GwH arrest nr. 2023/112, 20 juli 2023, *Juristenkrant* 13 september 2023, nr. 473, 1-2.

Noot / Note : 2023/112

van Aggelen, E.S., "Afschaffing werkhervattingstoelage in Waals Gewest redelijkerwijs verantwoord door motieven van algemeen belang", noot onder GwH, arrest nr. 69/2023, 27 april 2023, *NjW* 2023, 553-554.

Noot / Note : 2023/069

Recht op sociale zekerheid

Droit à la sécurité sociale

Lambinet, F., "Le principe de *standstill* en droit de la sécurité sociale: un (nouvel) état des lieux", in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 29-69.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 29, 31, 34-35 et 44-45

Besproken / Commenté(s) : 2022/022 (p. 44-45)

Zie ook / Voir aussi : 2002/169, 2014/095, 2019/006, 2019/049, 2019/112, 2020/041, 2021/009, 2021/070

Recht op de bescherming van een gezond leefmilieu

Droit à la protection d'un environnement sain

De Sadeleer, N., "La promotion des énergies renouvelables au détriment de la protection de la nature", *Amén.* 2023, 136-145.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 144

Zie ook / Voir aussi : 2007/136

Artikel 37 Handv. Grondrechten EU

Article 37 Ch. dr. fond. UE

Descamps, B., "Sectorale milieunormen voor windturbines vastgesteld in uitvoering van validatiedecreet", *TOO* 2023, 129-132.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 130

Zie ook / Voir aussi : 2021/030, 2021/142

Recht op bescherming van de gezondheid

Droit à la protection de la santé

De Smedt, W., "Forum. Vrederechter doet in zaak van grootste verontreiniging ooit wat procureur niet deed", *Juristenkrant* 31 mei 2023, nr. 470, 11.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : met verwijzing naar de notie 'volksberoep'

Rechten van dieren Droit des animaux

Goffioul, P., "La place de l'animal en droit belge: utopie théorique?", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 241-258.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 250-251

Zie ook / Voir aussi : 2013/133

Vreemdelingenrechten Droits des étrangers

Desmet, E. & Smet, S., "Right-Wing Populism, Crumbling Migrants' Rights and Strategies of Resistance in Belgium", in: Stoyanova, V. & Smet, S., (eds.), *Migrants' Rights, Populism and Legal Resilience in Europe*, Cambridge, Cambridge University Press, 2022, 301-329.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, see p. 316 with reference to pending case n° 7354

Besproken / Commenté(s) : 2021/023 (p. 316-318), 2020/058 (p. 321-322)

Zie ook / Voir aussi : 2013/166, 2018/018, 2018/126, 2019/111, 2019/112, 2019/150, 2021/187

Toegang en verblijf Accès et séjour

Desmet, E. & Vandevordt, R., "De ruimte van het middenveld om de mensenrechten van migranten te verdedigen", *TvMR* 2022, nr. 3, 16-21.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 16-19

Zie ook / Voir aussi : 2018/126, 2019/111, 2019/112, 2019/150, 2020/058, 2021/023, 2021/187, 2022/075

Vluchtelingen en staatlozen Réfugiés et apatrides

Desmet, E. & Vandevordt, R., "De ruimte van het middenveld om de mensenrechten van migranten te verdedigen", *TvMR* 2022, nr. 3, 16-21.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 16-19

Zie ook / Voir aussi : 2018/126, 2019/111, 2019/112, 2019/150, 2020/058, 2021/023, 2021/187, 2022/075

Desmet, E., "Recente evoluties inzake transparantie in het asiel- en migratierecht: goede praktijken en uitdagingen", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsop treden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 395-423.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 399, 401-402, 404-405, 409-410, 413 en 417-418

Besproken / Commenté(s) : 2019/112 (p. 399, 401-402, 404-405), 2021/023 (p. 409-410), 2019/150 (p. 417), 2020/107 (p. 418)

Rechtsstaat État de droit

Lavrysen, L. & Theunis, J., "The Belgian Constitutional Court", report for Panel 2 «Rule of law - Primacy of EU Law and Equality before the Law of EU Citizens», presented at the international conference on *EUnited in diversity II. The Rule of Law and Constitutional Diversity*, The Hague, 31 August & 1 September 2023, 11 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, with reference p. 9 to the pending case n° 6713

Besproken / Commenté(s) : 2012/161 (p. 7), 2020/167 (p. 8)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1995/007, 1995/008, 2003/151, 2004/136, 2008/010, 2010/096, 2011/089, 2013/183, 2016/062, 2018/087, 2019/129, 2019/131, 2020/168, 2021/127, 2021/168, 2021/177, 2022/138, 2022/159, 2023/039

Desmet, E. & Smet, S., "Right-Wing Populism, Crumbling Migrants' Rights and Strategies of Resistance in Belgium", in: Stoyanova, V. & Smet, S., (eds.), *Migrants' Rights, Populism and Legal Resilience in Europe*, Cambridge, Cambridge University Press, 2022, 301-329.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, see p. 316 with reference to pending case n° 7354

Besproken / Commenté(s) : 2021/023 (p. 316-318), 2020/058 (p. 321-322)

Zie ook / Voir aussi : 2013/166, 2018/018, 2018/126, 2019/111, 2019/112, 2019/150, 2021/187

Van de Voorde, J., "De leider beschermt het recht. Verhindert de Belgische rechtstaat het ontstaan van een dictatuur?", *NjW* 2023, 522-541.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 528, 534-535, 537 en 539-540

Besproken / Commenté(s) : 1991/039 (p. 528), 2003/136 (p. 539)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1991/002, 1994/012, 1999/115, 2000/101, 2002/138, 2003/035, 2003/036, 2004/088, 2004/136, 2010/130, 2013/054, 2016/062, 2020/083

Rechtsstaat (B)
État de droit (B)

Lavrysen, L. & Theunis, J., "The Belgian Constitutional Court", report for Panel 2 «Rule of law - Primacy of EU Law and Equality before the Law of EU Citizens», presented at the international conference on *EUnited in diversity II. The Rule of Law and Constitutional Diversity*, The Hague, 31 August & 1 September 2023, 11 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, with reference p. 9 to the pending case n° 6713

Besproken / Commenté(s) : 2012/161 (p. 7), 2020/167 (p. 8)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1995/007, 1995/008, 2003/151, 2004/136, 2008/010, 2010/096, 2011/089, 2013/183, 2016/062, 2018/087, 2019/129, 2019/131, 2020/168, 2021/127, 2021/168, 2021/177, 2022/138, 2022/159, 2023/039

Van de Voorde, J., "De leider beschermt het recht. Verhindert de Belgische rechtstaat het ontstaan van een dictatuur?", *NjW* 2023, 522-541.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 528, 534-535, 537 en 539-540

Besproken / Commenté(s) : 1991/039 (p. 528), 2003/136 (p. 539)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1991/002, 1994/012, 1999/115, 2000/101, 2002/138, 2003/035, 2003/036, 2004/088, 2004/136, 2010/130, 2013/054, 2016/062, 2020/083

Driemachtenleer en scheiding der machten (B)
Doctrine des trois pouvoirs et séparation des pouvoirs (B)

Michiels, O. & Berrendorf, A., "Le concours entre l'enquête parlementaire et la procédure judiciaire: terrain de jeu partagé entre la commission parlementaire et les magistrats, ou chasse gardée?", *Rev. dr. pén.* 2023, 761-785.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 780

Zie ook / Voir aussi : 2010/158

Representatieve democratie
Démocratie représentative

Lamon, H., "Activistische wetgevers", *Jubel*, 30 augustus 2023, <https://www.jubel.be/activistische-wetgevers/>, (26/09/2023).

Valkeneers, R., "Le gouvernement des juges: regeren onze rechters?", *Jubel*, 8 mei 2023, <https://www.jubel.be/le-gouvernement-des-juges-regeren-onze-rechters/>, (13/09/2023).

(Federale) staatsvorm sui generis **Forme de l'État (fédéral) sui generis**

Delvaux, G., "La Belgique à quatre, vers une simplification du fédéralisme belge?", *Rev. b. dr. const.* 2022, 411-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 428

Zie ook / Voir aussi : 2011/184

Kössler, K., "The Role of Constitutional Judges in Protecting Territorial Self-Government", in: Requejo, F. & Sanjaume-Calvet, M., (eds.), *Defensive Federalism. Protecting Territorial Minorities from the "Tyranny of the Majority"*, (Routledge Studies in Federalism and Decentralization), London, Routledge, 2023, 153-175 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : see p. 157, 159, 161-162 and 171-172

Zie ook / Voir aussi : 1988/047, 1992/079, 2001/146, 2002/184, 2002/189, 2003/166, 2006/051, 2006/172, 2011/168, 2014/067

Popelier, P., "Exclusive Powers and Self-Governed Entities. A Tool for Defensive Federalism?", in: Requejo, F. & Sanjaume-Calvet, M., (eds.), *Defensive Federalism. Protecting Territorial Minorities from the "Tyranny of the Majority"*, (Routledge Studies in Federalism and Decentralization), London, Routledge, 2023, 46-66 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : see p. 55-56 and 59-60

Zie ook / Voir aussi : 1995/004, 1995/010, 1996/070, 2001/033, 2004/132, 2004/173, 2005/128, 2009/011, 2011/033, 2014/091

Grondwetsherzieningen **Révision de la Constitution**

Algoed, K., Beynsberger, A., Vandriessche, A., Van Hoogenbemt, M., Vermeyleylen, N. & Vervoort, M., "Is er behoefte aan een nieuwe staatsvorming inzake fiscaliteit en overheidsfinanciën?", *T.F.R.* 2023, 627-648.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 629, 631, 634 en 636

Zie ook / Voir aussi : 2001/066, 2006/172, 2007/119, 2008/068, 2010/031, 2012/048, 2012/111, 2014/093, 2019/196

De wetgevende macht **Le pouvoir législatif**

Gjurova, A., "Motiveringsplicht voor Belgische regelgeving: naar een versterkt controle-instrument?", *Jubel*, 6 juni 2023, [https://www.jubel.be/motiveringsplicht-voor-belgische-regelgeving-naar-een-versterkt-controle-instrument/\(01/10/2023\)](https://www.jubel.be/motiveringsplicht-voor-belgische-regelgeving-naar-een-versterkt-controle-instrument/(01/10/2023)).

Samenstelling - passief kiesrecht **Composition - vote passif**

Muylle, K., "Parlementair recht. Het onderzoek van de geloofsbrieven, zaak voor het Grondwettelijk Hof?", *T.B.P.* 2023, 451-452.

Organisatie (wetgevende kamers) **Organisation (chambres législatives)**

Muylle, K., "Parlementair recht. Het onderzoek van de geloofsbrieven, zaak voor het Grondwettelijk Hof?", *T.B.P.* 2023, 451-452.

Recht van onderzoek Droit d'enquête

Michiels, O. & Berrendorf, A., "Le concours entre l'enquête parlementaire et la procédure judiciaire: terrain de jeu partagé entre la commission parlementaire et les magistrats, ou chasse gardée?", *Rev. dr. pén.* 2023, 761-785.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 780

Zie ook / Voir aussi : 2010/158

De uitvoerende macht Le pouvoir exécutif

Van de Voorde, J., "De leider beschermt het recht. Verhindert de Belgische rechtstaat het ontstaan van een dictatuur?", *NjW* 2023, 522-541.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 528, 534-535, 537 en 539-540

Besproken / Commenté(s) : 1991/039 (p. 528), 2003/136 (p. 539)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1991/002, 1994/012, 1999/115, 2000/101, 2002/138, 2003/035, 2003/036, 2004/088, 2004/136, 2010/130, 2013/054, 2016/062, 2020/083

Delegatie van de verordeningsbevoegdheid Délégation d'une compétence réglementaire

Couck, D., "Delegatie van normerende bevoegdheden aan onderwijsactoren. Grondwettelijke autonomie bevestigen of normerende bevoegdheden uitbesteden?", *T.O.R.B.* 2022-2023, 266-279.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Zie ook / Voir aussi : 1992/033, 1994/045, 1996/030, 1996/076, 1998/130, 1999/019, 2004/031, 2006/002, 2011/040, 2012/036, 2015/162, 2016/005, 2016/089, 2016/118, 2018/128, 2021/010, 2022/029, 2022/082

Organisatie (rechterlijke macht) Organisation (pouvoir judiciaire)

Cerulus, U. & Declerck, C., "Actuele ontwikkelingen in de familierechtbank. Experimenteren met het participatie- en consensusmodel", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 87-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 97

Zie ook / Voir aussi : 2001/056, 2003/169

Openbaarheid van terechtzitting en uitspraak Publicité de l'audience et du prononcé

Van Der Haegen, M. & Van Doninck, J., "JustJudgment, het centraal register van beslissingen van de rechterlijke orde: een beknopte bespreking en analyse", *R.W.* 2023-2024, 3-17.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 13 en 17, met verwijzing naar hangende zaken met rolnrs 7957, 7982, 7983, 7984 en 7986

Zie ook / Voir aussi : 2004/158

Externe prejudiciële procedures Procédures préjudicielles externes

Malherbe, J., Note d'observations sous C.C., arrêt n° 103/2022, 15 septembre 2022, *J.D.F.* 2022, 259-262.

Noot / Note : 2022/103

Besproken / Commenté(s) : 2023/111 (p. 262), 2020/167 (p. 261)

Malherbe, J., Note d'observations sous Tribunal de première instance de Flandre orientale, division Gand, 30 mai 2022, *J.D.F.* 2022, 188-190.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 188-189

Besproken / Commenté(s) : 2019/194 (p. 188-189)

Zestiende Protocol EVRM Seizième Protocole CEDH

Gerards, J.H., Loven, C.M.S., Buyse, A.C., e.a., *Protocol 16 EVRM. Achtergronden, betekenis, effecten en ervaringen*, onderzoeksrapport in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), Utrecht, Universiteit Utrecht. Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging, 2023, 77 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 41-42

Franse Gemeenschap Communauté française

Lefebve, V., "L'année politique 2022 en Communauté française", *C.H. CRISP* 2023, no 2568, 45 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 23

Besproken / Commenté(s) : 2022/032 (p. 23)

Zie ook / Voir aussi : 2020/126, 2021/099

Brussels Hoofdstedelijk Gewest Région de Bruxelles-Capitale

Celli, M., "L'arrêt n° 97/2022 du 14 juillet 2022 de la Cour constitutionnelle: la Région de Bruxelles-Capitale a-t-elle peur de son ombre (législative)", commentaire sous C.C. 14 juillet 2022, arrêt n° 97/2022, *A.P.T.* 2023, 311-318.

Noot / Note : 2022/097

Zie ook / Voir aussi : 2002/007, 2003/100, 2005/022

Ordonnantiegevende macht Pouvoir ordonnanciel

Celli, M., "L'arrêt n° 97/2022 du 14 juillet 2022 de la Cour constitutionnelle: la Région de Bruxelles-Capitale a-t-elle peur de son ombre (législative)", commentaire sous C.C. 14 juillet 2022, arrêt n° 97/2022, *A.P.T.* 2023, 311-318.

Noot / Note : 2022/097

Zie ook / Voir aussi : 2002/007, 2003/100, 2005/022

Beginselen van bevoegdheidsverdeling Principes de répartition de compétences

Plessers, B., "Het onvervulde potentieel van samenwerkingsakkoorden als vlottende bevoegdheidsmechanismen. Betekent afstand van bevoegdheid ook afstand van Belgische federale logica?", *Jura Falc.* 2022-2023, 455-544.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2015/171 (p. 517-518)

Zie ook / Voir aussi : 1986/011, 1992/034, 1994/017, 2000/076, 2001/101, 2002/184, 2005/128, 2005/147, 2005/164, 2006/109, 2007/048, 2009/002, 2009/011, 2009/087, 2010/025, 2011/112, 2014/073

Overleg en samenwerkingsprocedures Concertation et procédures de coopération

Plessers, B., "Het onvervulde potentieel van samenwerkingsakkoorden als vlottende bevoegdheidsmechanismen. Betekent afstand van bevoegdheid ook afstand van Belgische federale logica?", *Jura Falc.* 2022-2023, 455-544.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2015/171 (p. 517-518)

Zie ook / Voir aussi : 1986/011, 1992/034, 1994/017, 2000/076, 2001/101, 2002/184, 2005/128, 2005/147, 2005/164, 2006/109, 2007/048, 2009/002, 2009/011, 2009/087, 2010/025, 2011/112, 2014/073

Onderwijs (bevoegdheid van de gemeenschappen) Enseignement (compétence des communautés)

Couck, D., "Voorrangsregeling voor leerlingen in Nederlandstalig onderwijs in tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad", commentaar onder GwH, arrest nr. 96/2022, 14 juli 2022, *NjW* 2023, 601.

Noot / Note : 2022/096

Ruimtelijke ordening en stedenbouw (bevoegdheid van de gewesten) Urbanisme et aménagement du territoire (compétence des régions)

du Gardein, L., "Planbaten, betalen ga je", commentaar bij GwH 19 januari 2023, nr. 11/2023, *TOO* 2023, 151-154.

Noot / Note : 2023/011

Besproken / Commenté(s) : 2022/064 (p. 153)

Lefranc, P., "De Vlaamse decreetgever trekt burgers tegen hun wil af van de Vlaamse bestuursrechters die de decreten hun toekennen", *T.M.R.* 2023, 396-404.

Noot / Note : 2023/059

Zie ook / Voir aussi : 2003/049, 2007/156, 2009/010, 2011/008, 2012/009, 2018/087, 2019/046, 2021/092, 2022/069

Maes, A., "Grondwettelijk Hof verwijst «relativiteitseis» en «attentieplicht» naar de prullenmand", commentaar bij GwH 11 april 2023, nr. 59/2023, *TOO* 2023, 147-150.

Noot / Note : 2023/059

Besproken / Commenté(s) : 2018/087 (p. 148)

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.576/AV van 15 februari 2023 over een voorontwerp van decreet «tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen», *Parl. St.* VI. Parl. 2022-23, nr. 1726/1, *T.B.P.* 2023, 480-488.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2011/008 (p. 481-482)

Zie ook / Voir aussi : 1996/031, 2003/049, 2012/018, 2016/053, 2022/069

Rooiplannen Plans d'alignement

du Gardein, L., "Planbaten, betalen ga je", commentaar bij GwH 19 januari 2023, nr. 11/2023, *TOO* 2023, 151-154.

Noot / Note : 2023/011

Besproken / Commenté(s) : 2022/064 (p. 153)

Grondbeleid Politique foncière

du Gardein, L., "Planbaten, betalen ga je", commentaar bij GwH 19 januari 2023, nr. 11/2023, *TOO* 2023, 151-154.

Noot / Note : 2023/011

Besproken / Commenté(s) : 2022/064 (p. 153)

Huisvesting (bevoegdheid van de gewesten) Logement (compétence des régions)

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.557/3 van 1 februari 2023 over een voorontwerp van ordonnantie «tot invoeging in de Brusselse Huisvestingscode van de procedureregels voor gerechtelijke uitzettingen en tot wijziging van de middelen gebruikt door en ten voordele van het Begrotingsfonds voor Solidariteit», *Parl. St. Br. Parl.* 2022-23, nr. A-680/2, *T.B.P.* 2023, 474-480.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2022/097 (p. 474, 478-479)

Zie ook / Voir aussi : 1997/046, 1998/139, 2001/027, 2004/168, 2011/029, 2015/029, 2016/053, 2018/061, 2018/066, 2018/101, 2019/057, 2019/066

Handelsrecht en vennootschapsrecht Droit commercial et droit des sociétés

Tilleman, B. & Dewaele, K., "Ontslag van de bestuurder in het WVV: enkele wolfijzers en schietgeweren", in: Buysens, F. & Verbeke, A.L. (eds.), *Notariële actualiteit 2021-2022*, (Leuvense Notariële Geschriften; 24), Antwerpen, Intersentia, 2023, 127-152.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 131

Zie ook / Voir aussi : 2016/101

Energiebeleid Politique de l'énergie

Peiffer, Q., "Le droit de l'énergie nucléaire: une matière dépassée?", *A.P.T.* 2023, 237-297.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 248, 253, 267, 274 et 276-277

Besproken / Commenté(s) : 2004/150 (p. 253), 2014/106 (p. 267), 2020/034 (p. 274, 277)

Zie ook / Voir aussi : 1995/057, 2010/032, 2011/075, 2015/114, 2016/062, 2017/082, 2020/162, 2021/005, 2021/006, 2021/115, 2021/142

Utens, N., "De exclusieve economische zone en de inkomstenbelastingen", *A.F.T.* 2023, nr. 3-4, 6-31.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 12 en 14

Besproken / Commenté(s) : 2016/008 (p. 12)

Zie ook / Voir aussi : 2008/086

Luchthavens en vliegvelden Aéroports et aérodromes publics

Tuts, P.-J., "Le régime d'autorisation environnementale d'installations et d'activités militaires", *Amén.* 2023, 146-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 150

Besproken / Commenté(s) : 2021/106 (p. 150)

Zie ook / Voir aussi : 2019/032

Dierenwelzijn Bien-être des animaux

Adoui, J., "Abattage rituel et bien-être animal: la constitutionnalité d'indignations sélectives en questions. À propos de l'arrêt n° 118/2021 du 30 septembre 2021 de la Cour constitutionnelle", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 363-373.

Noot / Note : 2021/118

Besproken / Commenté(s) : 2019/053 (p. 363)

Cambier, N. & Wauters, K., "La répartition des compétences en matière de bien-être animal", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 319-336.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 330-331 et 333

Besproken / Commenté(s) : 2021/010 (p. 330-331), 2004/132 (p. 333)

Zie ook / Voir aussi : 1994/017, 2005/128, 2006/163, 2011/112

Christians, L.-L. & Wattier, S., "Le bien-être animal et les minorités religieuses", *Ann. Dr.* 2022, Numéro thématique 2022/2 - Les animaux et le droit, 337-361.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 342 et 350-356

Besproken / Commenté(s) : 2019/053 (p. 352, 354-356)

Zie ook / Voir aussi : 2010/109, 2012/145, 2019/118, 2021/117, 2021/118, 2021/119

Parlementen - werking Parlements - fonctionnement

Muylle, K., "Parlementair recht. Het onderzoek van de geloofsbrieven, zaak voor het Grondwettelijk Hof?", *T.B. P.* 2023, 451-452.

Financiële middelen van gemeenschappen en gewesten - fiscale autonomie Moyens financiers des communautés et des régions - autonomie fiscale

Algoed, K., Beynsberger, A., Vandriessche, A., Van Hoogenbemt, M., Vermeulen, N. & Vervoort, M., "Is er behoefte aan een nieuwe staatsvorming inzake fiscaliteit en overheidsfinanciën?", *T.F.R.* 2023, 627-648.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 629, 631, 634 en 636

Zie ook / Voir aussi : 2001/066, 2006/172, 2007/119, 2008/068, 2010/031, 2012/048, 2012/111, 2014/093, 2019/196

Vandendriessche, F. & Cleynen, C., "Transparantie bij de toekenning, weigering en wijziging van subsidies", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 317-353.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 326 en 339

Besproken / Commenté(s) : 2008/042 (p. 326, 339)

Gewestelijke belastingen Impôts régionaux

du Gardein, L., "Planbaten, betalen ga je", commentaar bij GwH 19 januari 2023, nr. 11/2023, *TOO* 2023, 151-154.

Noot / Note : 2023/011

Besproken / Commenté(s) : 2022/064 (p. 153)

Tuts, P.-J., "Le régime d'autorisation environnementale d'installations et d'activités militaires", *Amén.* 2023, 146-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 150

Besproken / Commenté(s) : 2021/106 (p. 150)

Zie ook / Voir aussi : 2019/032

Politie Police

Berkmoes, H., "Neuzen in een politiedatabank: een daad van willekeur door nieuwsgierig politie-aagje", noot onder Brussel 22 februari 2021, *P&R* 2023, 94-100.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 98

Besproken / Commenté(s) : 2004/051 (p. 98)

Grondwettelijk Hof Cour constitutionnelle

Bertin, L.A., Bouvy, A.S., Brucher, A., Cambier, N., Debry, J.T., Koch, M., Mercier, S., Nelles, M. & Speleers, V., "La Cour Constitutionnelle. Chronique de jurisprudence 2021", *Rev. b. dr. const.* 2022, 449-499.

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Cour constitutionnelle. Rapport annuel 2022*, Bruxelles, Cour constitutionnelle, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/f/jvra-2022f.pdf> (18/07/2023).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à diverses affaires pendantes p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/015 (p. 30-31), 2022/076 (p. 31-32), 2022/119 (p. 32), 2022/010 (p. 27), 2022/109 (p. 29), 2022/163 (p. 7, 33-34), 2022/033 (p. 34), 2022/011 (p. 35), 2022/023 (p. 35), 2022/001 (p. 30), 2022/110 (p. 29), 2022/031 (p. 36), 2022/118 (p. 37), 2022/138 (p. 38), 2022/159 (p. 33), 2022/162 (p. 39), 2022/148 (p. 38), 2022/069 (p. 28), 2022/137 (p. 39), 2022/009 (p. 36), 2022/081 (p. 41), 2022/117 (p. 41), 2022/022 (p. 40), 2022/029 (p. 40), 2022/007 (p. 43), 2022/169 (p. 42-43), 2022/048 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 43-44), 2022/155 (p. 42), 2022/082 (p. 11, 46), 2022/096 (p. 46-47), 2022/121 (p. 47), 2022/032 (p. 7, 45-46), 2022/134 (p. 49-50), 2022/075 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/164 (p. 51), 2022/054 (p. 50), 2022/026 (p. 49), 2022/147 (p. 48-49), 2022/120 (p. 48), 2022/122 (p. 11), 2022/020 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Grondwettelijk Hof. Verslag 2022*, Brussel, Grondwettelijk Hof, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/n/jvra-2022n.pdf> (18/07/2022).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar diverse hangende zaken p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/010 (p. 28), 2022/069 (p. 29), 2022/109 (p. 29-30), 2022/110 (p. 30), 2022/001 (p. 31), 2022/015 (p. 31-32), 2022/076 (p. 32), 2022/119 (p. 33), 2022/159 (p. 34), 2022/163 (p. 7, 34), 2022/033 (p. 35), 2022/011 (p. 35-36), 2022/023 (p. 36), 2022/009 (p. 37), 2022/031 (p. 37), 2022/118 (p. 38), 2022/138 (p. 38-39), 2022/148 (p. 39, 59), 2022/162 (p. 39-40), 2022/137 (p. 40), 2022/022 (p. 40-41), 2022/029 (p. 41), 2022/081 (p. 41-42), 2022/117 (p. 42), 2022/155 (p. 43), 2022/169 (p. 43), 2022/007 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 44), 2022/048 (p. 45), 2022/032 (p. 7, 46), 2022/082 (p. 11, 47), 2022/096 (p. 47-48), 2022/121 (p. 48), 2022/120 (p. 49), 2022/147 (p. 49-50), 2022/026 (p. 50), 2022/134 (p. 50-51), 2022/054 (p. 51), 2022/075 (p. 51-52), 2022/164 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/122 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60), 2022/020 (p. 11)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Staatsrechtelijke positie (GwH)

Position en droit constitutionnel (C.C.)

Lamon, H., "Activistische wetgevers", *Jubel*, 30 augustus 2023, <https://www.jubel.be/activistische-wetgevers/>, (26/09/2023).

Valkeneers, R., "Le gouvernement des juges: regeren onze rechters?", *Jubel*, 8 mei 2023, <https://www.jubel.be/le-gouvernement-des-juges-regeren-onze-rechters/>, (13/09/2023).

Bevoegdheid (GwH)

Compétence (C.C.)

Muyllé, K., "Parlementair recht. Het onderzoek van de geloofsbriefen, zaak voor het Grondwettelijk Hof?", *T.B.P.* 2023, 451-452.

Beroepen tot vernietiging : Termijn (GwH)

Recours en annulation : Délai (C.C.)

Bernard, N., "Le contrôle de la constitutionnalité des lois d'assentiment aux règles de droit international conventionnel", *Rev. b. dr. const.* 2023, 3-57.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2023/036 (p. 12-13, 46, 49 e.a.), 2022/163 (p. 14, 46, 49, 51 e.a.), 1991/026 (p. 14-15, 19 e.a.), 1994/012 (p. 15-16, 37), 2019/092 (p. 17 e.a.), 2010/130 (p. 21-22), 2004/020 (p. 25-26 e.a.), 2018/163 (p. 26 e.a.), 2004/003 (p. 33-34)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1991/018, 1992/026, 1994/033, 1994/067, 1994/076, 2002/122, 2002/163, 2003/045, 2004/136, 2005/057, 2005/084, 2006/019, 2007/134, 2009/058, 2009/091, 2009/092, 2009/096, 2009/125, 2009/134, 2009/156, 2010/087, 2010/141, 2011/042, 2011/117, 2012/118, 2012/130, 2012/137, 2012/156, 2013/032, 2013/035, 2014/003, 2014/082, 2014/095, 2014/169, 2015/044, 2015/071, 2015/116, 2016/062, 2016/157, 2017/064, 2020/057, 2020/122, 2021/107, (...)

Prejudiciële procedure (GwH)

Procédure préjudicielle (C.C.)

Eggermont, F., "De hervorming van de procedure voor de Raad van State - versie 2023", *T.B.P.* 2023, 432-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 433-434 en 441

Besproken / Commenté(s) : 2015/103 (p. 441)

Van Crombrugge, S., "Impôt des sociétés. Maintien des effets de la fairness tax: jusqu'ou?" , commentaire sous Gand 13 juin 2023, *Fiscologue* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à l'affaire pendante au n° de rôle 8062

Van Crombrugge, S., "Vennootschapsbelasting. Hoe ver reikt het behoud van de gevolgen van de fairness tax?" , commentaar bij Gent 13 juni 2023, *Fiscoloog* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 8062

Besproken / Commenté(s) : 2018/024 (p. 6-7)

Van Dooren, E., "Prejudiciële twijfels bij de onderzoeksrechter" , noot onder GwH, arrest nr. 39/2021, 4 maart 2021, *RABG* 2023, 536-539.

Noot / Note : 2021/039

Zie ook / Voir aussi : 1996/065, 1997/023, 1997/029, 1999/089, 2000/029, 2003/153, 2006/186, 2006/196

Prejudiciële procedure : Facultatieve vraagstelling (GwH) **Procédure préjudicielle : Questions facultatives (C.C.)**

Conclusie van advocaat-generaal Bart De Smet bij Cass. 7 februari 2023, P.22.1492.N, *NC* 2023, 282-290.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 288 en 290

Zie ook / Voir aussi : 2021/043, 2022/148

Palm, V., "Le testament olographe" , in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 98-107.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 102 (l'auteur note que la Cour de cassation, dans son arrêt n° C.21.0390.N, a curieusement jugé qu'il n'était pas nécessaire de poser une question préjudicielle)

Rechtsgevolgen van de arresten (GwH) **Effets des arrêts (C.C.)**

Smet, P., "Précompte mobilier. Bon d'Etat à taux privilégié: violation du principe d'égalité?" , *Fiscologue* 2023, nr. 1801, 1-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 2-4

Zie ook / Voir aussi : 2020/060, 2023/103

Smet, P., "Roerende voorheffing. Fiscaal-vriendelijke staatsbon: schending gelijkheidsbeginsel?" , *Fiscoloog* 2023, nr. 1801, 1-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 2-4

Zie ook / Voir aussi : 2020/060, 2023/103

Valkeneers, R., "Le gouvernement des juges: regeren onze rechters?" , *Jubel*, 8 mei 2023, <https://www.jubel.be/le-gouvernement-des-juges-regeren-onze-rechters/>, (13/09/2023).

Rechtsgevolgen : Beroepen tot vernietiging (GwH) **Effets des arrêts : Recours en annulation (C.C.)**

Van Crombrugge, S., "Impôt des sociétés. Maintien des effets de la fairness tax: jusqu'ou?" , commentaire sous Gand 13 juin 2023, *Fiscologue* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à l'affaire pendante au n° de rôle 8062

Van Crombrugge, S., “Venootschapsbelasting. Hoe ver reikt het behoud van de gevolgen van de fairness tax?”, commentaar bij Gent 13 juni 2023, *Fiscoloog* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 8062

Besproken / Commenté(s) : 2018/024 (p. 6-7)

Bijzondere rechtspleging (GwH) **Procédure particulière (C.C.)**

Muylle, K., “Parlementair recht. Het onderzoek van de geloofsbrieven, zaak voor het Grondwettelijk Hof?”, *T.B. P.* 2023, 451-452.

Inrichting (GwH) **Organisation (C.C.)**

Crosset Dechany, E., “Égalité et genre en politique. L’avenir incertain des actions positives en matière électorale”, *Rev. trim. D. H.* 2023, 721-746.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728, 732-735 et 742

Zie ook / Voir aussi : 1994/009, 1997/042, 2004/157, 2006/011, 2006/122, 2009/017, 2009/039, 2009/040, 2015/145, 2016/002, 2019/099

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Cour constitutionnelle. Rapport annuel 2022*, Bruxelles, Cour constitutionnelle, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/f/jvra-2022f.pdf> (18/07/2023).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à diverses affaires pendantes p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/015 (p. 30-31), 2022/076 (p. 31-32), 2022/119 (p. 32), 2022/010 (p. 27), 2022/109 (p. 29), 2022/163 (p. 7, 33-34), 2022/033 (p. 34), 2022/011 (p. 35), 2022/023 (p. 35), 2022/001 (p. 30), 2022/110 (p. 29), 2022/031 (p. 36), 2022/118 (p. 37), 2022/138 (p. 38), 2022/159 (p. 33), 2022/162 (p. 39), 2022/148 (p. 38), 2022/069 (p. 28), 2022/137 (p. 39), 2022/009 (p. 36), 2022/081 (p. 41), 2022/117 (p. 41), 2022/022 (p. 40), 2022/029 (p. 40), 2022/007 (p. 43), 2022/169 (p. 42-43), 2022/048 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 43-44), 2022/155 (p. 42), 2022/082 (p. 11, 46), 2022/096 (p. 46-47), 2022/121 (p. 47), 2022/032 (p. 7, 45-46), 2022/134 (p. 49-50), 2022/075 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/164 (p. 51), 2022/054 (p. 50), 2022/026 (p. 49), 2022/147 (p. 48-49), 2022/120 (p. 48), 2022/122 (p. 11), 2022/020 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Nihoul, P. & Lavrysen, L., (red.), *Grondwettelijk Hof. Verslag 2022*, Brussel, Grondwettelijk Hof, 2023, 64 p., <https://www.const-court.be/public/jvra/n/jvra-2022n.pdf> (18/07/2022).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar diverse hangende zaken p. 59-60

Besproken / Commenté(s) : 2022/010 (p. 28), 2022/069 (p. 29), 2022/109 (p. 29-30), 2022/110 (p. 30), 2022/001 (p. 31), 2022/015 (p. 31-32), 2022/076 (p. 32), 2022/119 (p. 33), 2022/159 (p. 34), 2022/163 (p. 7, 34), 2022/033 (p. 35), 2022/011 (p. 35-36), 2022/023 (p. 36), 2022/009 (p. 37), 2022/031 (p. 37), 2022/118 (p. 38), 2022/138 (p. 38-39), 2022/148 (p. 39, 59), 2022/162 (p. 39-40), 2022/137 (p. 40), 2022/022 (p. 40-41), 2022/029 (p. 41), 2022/081 (p. 41-42), 2022/117 (p. 42), 2022/155 (p. 43), 2022/169 (p. 43), 2022/007 (p. 44), 2022/060 (p. 7, 44), 2022/048 (p. 45), 2022/032 (p. 7, 46), 2022/082 (p. 11, 47), 2022/096 (p. 47-48), 2022/121 (p. 48), 2022/120 (p. 49), 2022/147 (p. 49-50), 2022/026 (p. 50), 2022/134 (p. 50-51), 2022/054 (p. 51), 2022/075 (p. 51-52), 2022/164 (p. 51), 2022/165 (p. 51), 2022/122 (p. 11), 2022/103 (p. 11, 37, 60), 2022/020 (p. 11)

Zie ook / Voir aussi : 2022/003, 2022/004, 2022/006, 2022/014, 2022/019, 2022/021, 2022/027, 2022/035, 2022/036, 2022/037, 2022/038, 2022/043, 2022/052, 2022/058, 2022/061, 2022/064, 2022/067, 2022/070, 2022/079, 2022/083, 2022/086, 2022/091, 2022/092, 2022/097, 2022/098, 2022/099, 2022/101, 2022/113, 2022/114, 2022/123, 2022/130, 2022/132, 2022/135, 2022/136, 2022/142, 2022/149, 2022/153, 2022/154, 2022/167

Rasson-Roland, A., Renauld, B. & Nihoul, P., "Hommage à Janine Delruelle-Ghobert", *A.P.* 2023, 3-4.

3. ADMINISTRATIEF RECHT / DROIT ADMINISTRATIF

Ambtenarenzaken

Fonction publique

Buelens, S., "Het toepassingsgebied van de hoorplicht *revisited* in het licht van het ontslag om dringende redenen in de private sector", noot onder GwH, arrest nr. 137/2022, 27 oktober 2022, R.W. 2023-2024, 178-181.

Noot / Note : 2022/137

Besproken / Commenté(s) : 2017/086 (p. 178), 2018/022 (p. 178)

De Becker, A. & Nissen, L., "Transparantie in het overheidsoptreden - het transparatiebeginsel als autonoom rechtsbeginsel bij het overheidspersoneel", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 43-59.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 56

Besproken / Commenté(s) : 2016/101 (p. 56)

Zie ook / Voir aussi : 2017/086, 2018/022

Gemeenten (lokale overheidsdienst)

Communes (service public local)

Huts, G., Todts, L. & Van Garsse, S., "Bestuurlijke handhaving en de aanpak van (lokale) georganiseerde criminaliteit", in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 59-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 145-147

Besproken / Commenté(s) : 2015/044 (p. 145-147)

Smeets, Y., "Het optreden van een gemeente voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het belang van het onderscheid tussen de gemeente en haar college van burgemeester en schepenen", *T. Gem.* 2023, 64-80.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77

Besproken / Commenté(s) : 2023/087 (p. 77)

Todts, L. & Van Garsse, S., "Bestuurlijke (lokale) handhaving en de inzet van private instanties: snelheidsovertredingen als case", in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 201-215.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 206-207 en 210

Zie ook / Voir aussi : 2005/095, 2012/047, 2015/016, 2015/044

Stedenbouw en ruimtelijke ordening

Urbanisme et aménagement du territoire

De Foort, P.J., "Transparantie in de ruimtelijke ordening: vereisten en rechtsgevolgen van het openbaar onderzoek bij omgevingsvergunningen", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 207-260.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 227-228, 230-232 en 253-254

Besproken / Commenté(s) : 2019/046 (p. 230-231)

Zie ook / Voir aussi : 2002/097, 2014/009, 2021/092, 2021/130

Lefranc, P., "De Vlaamse decreetgever trekt burgers tegen hun wil af van de Vlaamse bestuursrechters die de decreten hun toekennen", *T.M.R.* 2023, 396-404.

Noot / Note : 2023/059

Zie ook / Voir aussi : 2003/049, 2007/156, 2009/010, 2011/008, 2012/009, 2018/087, 2019/046, 2021/092, 2022/069

Maes, A., "Grondwettelijk Hof verwijst «relativiteitseis» en «attentieplicht» naar de prullenmand", commentaar bij GwH 11 april 2023, nr. 59/2023, *TOO* 2023, 147-150.

Noot / Note : 2023/059

Besproken / Commenté(s) : 2018/087 (p. 148)

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.576/AV van 15 februari 2023 over een voorontwerp van decreet «tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen», *Parl. St.* VI. Parl. 2022-23, nr. 1726/1, *T.B.P.* 2023, 480-488.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2011/008 (p. 481-482)

Zie ook / Voir aussi : 1996/031, 2003/049, 2012/018, 2016/053, 2022/069

Schoukens, H., "Let's not drain the swamp: het vrijgevochten moeras als nieuw baken van het omgevingsrecht?", *T.M.R.* 2023, 345-395.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 362

Zie ook / Voir aussi : 2005/032

Monumenten en landschappen

Monuments et sites

Vandenhende, L., "Transparantie bij de bescherming van onroerend erfgoed: duidelijke regels maken erfgoedvrienden", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandiaus academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 61-121.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 71

Zie ook / Voir aussi : 1994/008

Milieu- en energierecht

Droit de l'environnement et de l'énergie

Devillers, C., "Responsabilité environnementale et préjudice écologique: mieux vaut prévenir que guérir! Analyse du cas emblématique de la pollution transfrontalière de l'Escaut", *R.G.A.R.* 2023, n° 15973 (7 p.).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 3

Zie ook / Voir aussi : 2016/007

Schoukens, H., "Let's not drain the swamp: het vrijgevochten moeras als nieuw baken van het omgevingsrecht?", *T.M.R.* 2023, 345-395.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 362

Zie ook / Voir aussi : 2005/032

Duurzame ontwikkeling (milieu- en energierecht) Développement durable (droit de l'environnement et de l'énergie)

De Sadeleer, N., "La promotion des énergies renouvelables au détriment de la protection de la nature", *Amén.* 2023, 136-145.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 144

Zie ook / Voir aussi : 2007/136

Klimaatverandering Changement climatique

Vanheerentals, L., "Analyse. Vrederechter motiveert behoud bomen met verwijzing naar belang voor klimaatadaptatie", commentaar bij Vred. Lier 13 juni 2023, *Juristenkrant* 13 september 2023, nr. 473, 16.

Besproken / Commenté(s) : 2021/148 (p. 16)

Beheer van afvalstoffen Gestion des déchets

De Smedt, W., "Forum. Vrederechter doet in zaak van grootste verontreiniging ooit wat procureur niet deed", *Juristenkrant* 31 mei 2023, nr. 470, 11.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : met verwijzing naar de notie 'volksberoep'

Natuurbescherming en biodiversiteit Protection de la nature et biodiversité

Schoukens, H., "Transparantie en het Verdrag van Aarhus: hinkstapspringen richting een haalbaar utopia?", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 123-205.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 151, 164, 167, 175 en 199-202 (p. 200, noot 356: lees arrest nr. 168/2004 i.p.v. nr. 168/204)

Besproken / Commenté(s) : 2013/144 (p. 164), 2019/046 (p. 167), 2011/029 (p. 199-200), 2014/009 (p. 200), 2016/007 (p. 201-202)

Zie ook / Voir aussi : 2004/168, 2007/070, 2016/157, 2020/043

Strubbe, M., "Bestaand (vergund) gebruik en de verplichtingen onder artikel 6 van de Habitatrictlijn", noot onder HvJ 10 november 2022, nr. C-278/21, *Dansk Akvakultur, T.R.O.S.* 2022, nr. 108, 372-385.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 380 en 382

Besproken / Commenté(s) : 2016/125 (p. 380)

Zie ook / Voir aussi : 2016/057

Bodembescherming Protection des sols

De Smedt, W., "Forum. Vrederechter doet in zaak van grootste verontreiniging ooit wat procureur niet deed", *Juristenkrant* 31 mei 2023, nr. 470, 11.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : met verwijzing naar de notie 'volksberoep'

Geluidshinder Nuisances sonores

Tuts, P.-J., "Le régime d'autorisation environnementale d'installations et d'activités militaires", *Amén.* 2023, 146-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 150

Besproken / Commenté(s) : 2021/106 (p. 150)

Zie ook / Voir aussi : 2019/032

Kernenergie Energie nucléaire

Peiffer, Q., "Le droit de l'énergie nucléaire: une matière dépassée?", *A.P.T.* 2023, 237-297.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 248, 253, 267, 274 et 276-277

Besproken / Commenté(s) : 2004/150 (p. 253), 2014/106 (p. 267), 2020/034 (p. 274, 277)

Zie ook / Voir aussi : 1995/057, 2010/032, 2011/075, 2015/114, 2016/062, 2017/082, 2020/162, 2021/005, 2021/006, 2021/115, 2021/142

Erfdienstbaarheden ten algemene nutte Servitudes légales d'utilité publique

Carette, N. & De Winter, S., "Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang", in: Wiggers-Rust, L. & Lierman, S., (red.), *Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang*, (Platform voor publiek- en privaatrecht in dialoog; 4), Zutphen, Uitgeverij Paris, 2023, 87-114.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 96-97 en 105-107

Besproken / Commenté(s) : 2015/132 (p. 96-97), 2017/115 (p. 105-106), 2021/148 (p. 107)

Zie ook / Voir aussi : 2021/130

Openbaar domein Domaine public

Carette, N. & De Winter, S., "Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang", in: Wiggers-Rust, L. & Lierman, S., (red.), *Goederen met een publieke bestemming naar publiek- en privaatrecht: (private) eigendom en algemeen belang*, (Platform voor publiek- en privaatrecht in dialoog; 4), Zutphen, Uitgeverij Paris, 2023, 87-114.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 96-97 en 105-107

Besproken / Commenté(s) : 2015/132 (p. 96-97), 2017/115 (p. 105-106), 2021/148 (p. 107)

Zie ook / Voir aussi : 2021/130

Gruyaert, D. & Neven, L., "Actuele ontwikkelingen inzake publiek vastgoedrecht", in: Sagaert, V. & Gruyaert, D. (eds.), *Vastgoedrecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 124), Antwerpen, Intersentia, 2023, 105-149.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 113, 121-122, 126-127, 131-132, 134, 136-140 en 147

Besproken / Commenté(s) : 2021/137 (p. 113), 2020/157 (p. 121-122), 2021/148 (p. 126-127), 2021/130 (p. 131-132), 2018/066 (p. 139), 2019/080 (p. 136-140)

Zie ook / Voir aussi : 2011/186, 2012/055, 2014/132, 2022/027

Van de Voorde, J., "Les plantations sur les voies publiques libérées des règles de l'article 3.133 du Code civil fixant les distances de plantation", *J.T.* 2023, 510-514.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2017/115 (p. 511, 513), 2021/148 (p. 510-514)

Vanheerentals, L., "Analyse. Vrederechter motiveert behoud bomen met verwijzing naar belang voor klimaatadaptatie", commentaar bij Vred. Lier 13 juni 2023, *Juristenkrant* 13 september 2023, nr. 473, 16.

Besproken / Commenté(s) : 2021/148 (p. 16)

Motivering van bestuurshandelingen

Motivation des actes administratifs

Gjurova, A., "Motiveringsplicht voor Belgische regelgeving: naar een versterkt controle-instrument?", *Jubel*, 6 juni 2023, <https://www.jubel.be/motiveringsplicht-voor-belgische-regelgeving-naar-een-versterkt-controle-instrument/> (01/10/2023).

Administratieve rechtscolleges, andere dan de Raad van State

Juridictions administratives autres que le Conseil d'État

Lefranc, P., "De Vlaamse decreetgever trekt burgers tegen hun wil af van de Vlaamse bestuursrechtters die de decreten hun toekennen", *T.M.R.* 2023, 396-404.

Noot / Note : 2023/059

Zie ook / Voir aussi : 2003/049, 2007/156, 2009/010, 2011/008, 2012/009, 2018/087, 2019/046, 2021/092, 2022/069

Maes, A., "Grondwettelijk Hof verwijst «relativiteitseis» en «attentieplicht» naar de prullenmand", commentaar bij GwH 11 april 2023, nr. 59/2023, *TOO* 2023, 147-150.

Noot / Note : 2023/059

Besproken / Commenté(s) : 2018/087 (p. 148)

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.442/4 van 16 januari 2023 over een voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest «modifiant le Code de la démocratie locale et de la décentralisation en ce qui concerne les élections communales et provinciales», *Parl. St. W. Parl.* 2022-23, nr. 1270/1, *T.B.P.* 2023, 470-473.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 472

Zie ook / Voir aussi : 2011/008

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.576/AV van 15 februari 2023 over een voorontwerp van decreet «tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de uitbreiding van de rechtsmacht van de Raad voor Vergunningsbetwistingen», *Parl. St. Vl. Parl.* 2022-23, nr. 1726/1, *T.B.P.* 2023, 480-488.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2011/008 (p. 481-482)

Zie ook / Voir aussi : 1996/031, 2003/049, 2012/018, 2016/053, 2022/069

Smeets, Y., "Het optreden van een gemeente voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het belang van het onderscheid tussen de gemeente en haar college van burgemeester en schepenen", *T. Gem.* 2023, 64-80.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77

Besproken / Commenté(s) : 2023/087 (p. 77)

Raad van State

Conseil d'État

Eggermont, F., "De hervorming van de procedure voor de Raad van State - versie 2023", *T.B.P.* 2023, 432-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 433-434 en 441

Besproken / Commenté(s) : 2015/103 (p. 441)

Beroep tot nietigverklaring (RvS, afdeling bestuursrechtspraak) **Recours en annulation (C.E., section du contentieux administratif)**

Jaumotte, J., "Le contrôle de «pleine juridiction». Portée. Quelques réflexions à la suite de l'article de Laure Demez consacré à la notion de contrôle juridictionnel «de pleine juridiction en matière de sanctions administratives»", *A.P.* 2023, 6-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 7-9, 13, 19-20 et 24-27

Besproken / Commenté(s) : 2021/130 (p. 24-25), 2021/135 (p. 25), 2021/067 (p. 25 e.a.), 2021/140 (p. 25-26), 2022/061 (p. 26-27)

Zie ook / Voir aussi : 2000/127, 2007/014, 2008/079, 2008/081, 2008/095, 2010/130, 2011/044, 2011/078, 2016/025, 2016/153, 2020/085, 2020/104, 2022/007

Schorsingsbevoegdheid (RvS) **Compétence de suspension (C.E.)**

Eggermont, F., "De hervorming van de procedure voor de Raad van State - versie 2023", *T.B.P.* 2023, 432-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 433-434 en 441

Besproken / Commenté(s) : 2015/103 (p. 441)

Rechtspleging (RvS) **Procédure (C.E.)**

Eggermont, F., "De hervorming van de procedure voor de Raad van State - versie 2023", *T.B.P.* 2023, 432-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 433-434 en 441

Besproken / Commenté(s) : 2015/103 (p. 441)

Vandaele, A.S., "Transparantie en de toegang tot de bestuursrechter", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 355-371.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 357-358, 360-363 en 365-368

Besproken / Commenté(s) : 2020/040 (p. 361-362), 2020/107 (p. 362-363, 365, 367-368), 2010/038 (p. 362, 365), 2007/040 (p. 366-367), 2022/023 (p. 368)

Zie ook / Voir aussi : 2002/021, 2003/049, 2006/197, 2013/112, 2014/130, 2015/170, 2016/144, 2017/128, 2021/008

Onderwijs **Enseignement**

Couck, D., "Delegatie van normerende bevoegdheden aan onderwijsactoren. Grondwettelijke autonomie bevestigen of normerende bevoegdheden uitbesteden?", *T.O.R.B.* 2022-2023, 266-279.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Zie ook / Voir aussi : 1992/033, 1994/045, 1996/030, 1996/076, 1998/130, 1999/019, 2004/031, 2006/002, 2011/040, 2012/036, 2015/162, 2016/005, 2016/089, 2016/118, 2018/128, 2021/010, 2022/029, 2022/082

Inrichting (van het onderwijs) **Organisation (de l'enseignement)**

Couck, D., "Voorrangsregeling voor leerlingen in Nederlandstalig onderwijs in tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad", commentaar onder GwH, arrest nr. 96/2022, 14 juli 2022, *NjW* 2023, 601.

Noot / Note : 2022/096

Bijzondere en buitengewone machten

Pouvoirs spéciaux et extraordinaires

Van de Voorde, J., “De leider beschermt het recht. Verhindert de Belgische rechtstaat het ontstaan van een dictatuur?”, *NjW* 2023, 522-541.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 528, 534-535, 537 en 539-540

Besproken / Commenté(s) : 1991/039 (p. 528), 2003/136 (p. 539)

Zie ook / Voir aussi : 1990/018, 1991/002, 1994/012, 1999/115, 2000/101, 2002/138, 2003/035, 2003/036, 2004/088, 2004/136, 2010/130, 2013/054, 2016/062, 2020/083

Legislatieve validatie

Validation législative

Descamps, B., “Sectorale milieunormen voor windturbines vastgesteld in uitvoering van validatiedecreet”, *TOO* 2023, 129-132.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 130

Zie ook / Voir aussi : 2021/030, 2021/142

4. BURGERLIJK RECHT - GERECHTELIJK RECHT - NOTARIAAT / DROIT CIVIL - DROIT JUDICIAIRE - NOTARIAT

Burgerlijk recht

Droit civil

Van de Voorde, J., "Les plantations sur les voies publiques libérées des règles de l'article 3.133 du Code civil fixant les distances de plantation", *J.T.* 2023, 510-514.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2017/115 (p. 511, 513), 2021/148 (p. 510-514)

Personen- en familierecht

Droit des personnes et droit de la famille

Swennen, F., De Mulder, C. & Van den Sande, J., *Het personen- en familierecht. Een benadering in context*, 8ste, herz. uitg., Antwerpen, Intersentia, 2023, XXXI-641 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 4-5, 7, 30, 58-59, 76, 94-95, 97-105, 112-114, 116-119, 125, 133, 137-138, 143, 146, 149-150, 154, 157-158, 161-164, 179, 184, 194, 220, 260, 262, 266, 277-279, 284, 291, 294, 309-310, 313-316, 319, 331, 340, 346, 349, 352-353, 365, 367, 374, 378, 381, 394-397, 399-400, 404, 406, 409-411, 425, 437, 442, 448-458, 460-461, 464, 468-469, 472-473, 475-476, 482-484, 487, 490, 493-497, 501, 508-512, 514-516, 530-535, 537, 539-541, 543-544, 557, 559, 564, 569, 584-585, 595-596, 602, 606-608, 610, 613, 615, 620, 623, 627 en 637-638

Besproken / Commenté(s) : 2019/099 (p. 112-119 e.a.), 2006/157 (p. 314 e.a.), 2003/134 (p. 437), 2010/144 (p. 449 e.a.), 2012/094 (p. 530-532), 2015/094 (p. 530-531)

Zie ook / Voir aussi : 1991/039, 1994/065, 1995/079, 1996/036, 1996/047, 1996/061, 1996/064, 1997/041, 1997/067, 1997/068, 1998/012, 1998/050, 1998/054, 1998/075, 1998/122, 2000/053, 2000/138, 2001/056, 2001/095, 2001/117, 2002/024, 2002/048, 2002/105, 2002/161, 2002/171, 2002/185, 2003/012, 2003/030, 2003/066, 2003/076, 2003/157, 2003/169, 2004/004, 2004/079, 2004/082, 2004/106, 2004/159, 2004/183, 2005/171, 2005/181, 2006/108, 2006/136, 2006/140, 2007/116, (...)

Bekwaamheid

Capacité

Quina, T. & Wuyts, T., "Recente ontwikkelingen inzake het goederenbeheer van minderjarigen en kwetsbare volwassenen", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-43.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1 en 6

Besproken / Commenté(s) : 2022/003 (p. 1, 6)

Minderjarigen

Mineurs

Boone, I. & Vertommen, E., "Recente ontwikkelingen inzake het ouderlijke gezag, de verblijfsregeling en het recht op persoonlijk contact", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 45-85.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45, 56, 71-77 en 82

Besproken / Commenté(s) : 2022/058 (p. 71-77)

Zie ook / Voir aussi : 2015/101, 2019/036, 2021/133

de Jonghe, D., "«T'as quel âge?» Analyse transversale de quelques infra-majorités en droit belge", *J. dr. jeun.* 2022, n° 417, 22-26 (1re partie); 2023, n° 424, 25-30 (5e partie); 2023, n° 424, 11-18; (7e partie); 2023, n° 425, 24-31 (8e partie).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 12-15 (7e partie); 25 et 28 (8e partie)

Besproken / Commenté(s) : 2023/116 (p. 28 (8e partie))

Zie ook / Voir aussi : 2005/098, 2006/006, 2009/107, 2015/044

Quina, T. & Wuyts, T., "Recente ontwikkelingen inzake het goederenbeheer van minderjarigen en kwetsbare volwassenen", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-43.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1 en 6

Besproken / Commenté(s) : 2022/003 (p. 1, 6)

Afstamming

Filiation

Boone, I. & Vertommen, E., "Recente ontwikkelingen inzake het ouderlijke gezag, de verblijfsregeling en het recht op persoonlijk contact", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 45-85.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45, 56, 71-77 en 82

Besproken / Commenté(s) : 2022/058 (p. 71-77)

Zie ook / Voir aussi : 2015/101, 2019/036, 2021/133

De Bock, E., "Grondwettelijk Hof maakt draagmoederschap minder moeilijk", commentaar bij GwH, arrest nr. 56/2023, 30 maart 2023 en GwH, arrest nr. 109/2023, 6 juli 2023, *Juristenkrant* 27 september 2023, nr. 474, 1 en 16.

Noot / Note : 2023/056, 2023/109

Senaeve, P., "Het vaderschap aangaande het kind van de met een man gehuwde draagmoeder", noot onder GwH, arrest nr. 56/2023, 30 maart 2023, *T. Fam.* 2023, 207-213.

Noot / Note : 2023/056

Zie ook / Voir aussi : 2009/100, 2013/147, 2017/035, 2019/190, 2021/072, 2022/058, 2022/079

Thienpont, D., "Gestation pour autrui: la présomption de paternité du mari de la gestatrice doit pouvoir être contestée lorsque cette dernière et son mari n'ont pas de projet parental à l'égard de l'enfant", <https://www.justice-en-ligne.be/Gestation-pour-autrui-la> (07/09/2023).

Noot / Note : 2023/056

Adoptie

Adoption

Deklerck, J., "Het quasi-vetorecht van de ouders bij adoptie van een minderjarig kind", noot onder GwH, arrest nr. 133/2021, 7 oktober 2021, *R.W.* 2023-2024, 23-29.

Noot / Note : 2021/133

Besproken / Commenté(s) : 2012/093 (p. 24-27), 2015/094 (p. 24-26), 2019/036 (p. 28)

Zie ook / Voir aussi : 2013/147, 2015/035, 2016/018, 2019/190, 2020/092, 2021/173

Echtscheiding

Divorce

Mosselmans, S., "Actualia inzake partner- en kinderalimentatie", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 111-146.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 116 en 134-137

Besproken / Commenté(s) : 2018/177 (p. 135-136)

Zie ook / Voir aussi : 2008/172, 2015/033

Bodson, F., "Les conditions auxquelles doivent répondre les pactes successoraux pour être valables", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 186-192.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 188-189

Besproken / Commenté(s) : 2019/137 (p. 188-189)

Bodson, F., "Les exploitations agricoles", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 324-331.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 326-327

Besproken / Commenté(s) : 2019/167 (p. 326-327)

De Coninck, I. & Delboo, M., "Vlabel geeft groen licht voor schenking vennootschapsaandelen via inbreng ten behoeve van een derde in een maatschap", *A.F.T.* 2023, nr. 8-9, 75-82.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77

Besproken / Commenté(s) : 2013/142 (p. 77)

Goffin, P. & Moreau, P., "Les conditions de fond de formation des libéralités", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 13-45.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 25 (questions préjudicielles récemment posées par la Cour de cassation; renvoi à l'affaire pendante avec le n° de rôle 7956)

Moreau, P., "Les libéralités réduites", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 287-311.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 299 (note 955: référence à une question préjudicielle posée par la Cour de cassation dans son arrêt du 17 mai 2019, affaire avec n° de rôle 7214, qui a fait l'objet de d'un désistement)

Palm, V., "Le testament olographe", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 98-107.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 102 (l'auteur note que la Cour de cassation, dans son arrêt n° C.21.0390.N, a curieusement jugé qu'il n'était pas nécessaire de poser une question préjudicielle)

Pottier, A., "La conversion de l'usufruit", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 318-319.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2019/066 (p. 318-319)

Jeugdrecht

Droit de la jeunesse

de Jonghe, D., "«T'as quel âge?» Analyse transversale de quelques infra-majorités en droit belge", *J. dr. jeun.* 2022, n° 417, 22-26 (1re partie); 2023, n° 424, 25-30 (5e partie); 2023, n° 424, 11-18; (7e partie); 2023, n° 425, 24-31 (8e partie).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 12-15 (7e partie); 25 et 28 (8e partie)

Besproken / Commenté(s) : 2023/116 (p. 28 (8e partie))

Zie ook / Voir aussi : 2005/098, 2006/006, 2009/107, 2015/044

Gambi, C. & Moreau, T., "Le dessaisissement en Belgique francophone", *J. dr. jeun.* 2023, n° 424, 19-23.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 22

Zie ook / Voir aussi : 2019/161

Aansprakelijkheidsrecht Droit de la responsabilité

Borucki, C., *Buitencontractueel kostenverhaal door de overheid*, (Interuniversitair Centrum voor Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht; 20), Antwerpen, Intersentia, 2023, XX-544 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45, 55, 82, 116, 181, 300, 302, 304, 308-309, 347, 390, 394, 409 en 411

Besproken / Commenté(s) : 2016/136 (p. 302, 304, 308-309)

Zie ook / Voir aussi : 1996/032, 2002/057, 2002/152, 2003/004, 2003/154, 2004/065, 2005/010, 2005/046, 2007/135, 2008/054, 2008/059, 2008/065, 2015/070, 2015/162, 2018/010, 2018/139, 2019/014, 2019/120, 2020/132, 2021/003, 2021/004, 2021/038

Devillers, C., "Responsabilité environnementale et préjudice écologique: mieux vaut prévenir que guérir! Analyse du cas emblématique de la pollution transfrontalière de l'Escaut", *R.G.A.R.* 2023, n° 15973 (7 p.).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 3

Zie ook / Voir aussi : 2016/007

Bijzondere overeenkomsten Contrats spéciaux

Kohl, B. & Baré, C., "Examen de jurisprudence (2010-2020). Les contrats spéciaux - Le bail de droit commun, le bail d'habitation et le bail commercial (première et deuxième partie)", *R.C.J.B.* 2023, 117-172 et 241-327.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 123-125, 143-144, 171, 299-300 et 319 (lire arrêt du 26 novembre 2009 au lieu de 26 septembre 2009)

Besproken / Commenté(s) : 2020/023 (p. 123-125), 2018/032 (p. 144)

Zie ook / Voir aussi : 2008/093, 2009/109, 2009/189, 2010/010, 2020/156, 2021/037

Zakenrecht en zakelijke rechten Droit des biens et droits réels

Gruyaert, D. & Neven, L., "Actuele ontwikkelingen inzake publiek vastgoedrecht", in: Sagaert, V. & Gruyaert, D. (eds.), *Vastgoedrecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 124), Antwerpen, Intersentia, 2023, 105-149.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 113, 121-122, 126-127, 131-132, 134, 136-140 en 147

Besproken / Commenté(s) : 2021/137 (p. 113), 2020/157 (p. 121-122), 2021/148 (p. 126-127), 2021/130 (p. 131-132), 2018/066 (p. 139), 2019/080 (p. 136-140)

Zie ook / Voir aussi : 2011/186, 2012/055, 2014/132, 2022/027

Pottier, A., "La conversion de l'usufruit", in: Moreau, P., (dir.), *Libéralités et successions*, (CUP. Commission Université-Palais; 222), Liège, Anthemis, 2023, 318-319.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim

Besproken / Commenté(s) : 2019/066 (p. 318-319)

Sagaert, V., Vavourakis, F. & Anthoni, E., "Actuele ontwikkelingen inzake privaats vastgoedrecht (2019-2022)", in: Sagaert, V. & Gruyaert, D. (eds.), *Vastgoedrecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 124), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-49.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 26-29

Besproken / Commenté(s) : 2020/030 (p. 27-28), 2021/165 (p. 28-29)

Zie ook / Voir aussi : 2022/045

Verheye, B. & De Schepper, K., "Recente ontwikkelingen inzake burenrelaties met rechtspraak van 2018 tot en met 2022", in: Sagaert, V. & Gruyaert, D. (eds.), *Vastgoedrecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 124), Antwerpen, Intersentia, 2023, 105-149.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 167, 195 en 204-206

Besproken / Commenté(s) : 2011/151 (p. 195), 2021/148 (p. 204), 2017/115 (p. 204), 2018/083 (p. 205 e.a.)

Verzekeringsrecht

Droit des assurances

Vanneste, L., "Levensverzekeringen. Belgisch *fonds dédié*: simulatie?", commentaar bij Rb. Luik 16 januari 2023, *Fisc. Act.* 2023, nr. 25, 7-11.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9

Besproken / Commenté(s) : 2020/140 (p. 9-10)

Intellectueel eigendomsrecht

Droit de la propriété intellectuelle

Janssens, M.C. & Vanherpe, J., "De aanpassing van het auteursrecht aan de (Richtlijn inzake de) digitale eengemaakte markt in België", in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-56.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 41 (zie ook noot 244, met verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7922 en 7927) en 53 (zie ook noot 339, met verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7924 en 7926)

Somers, N., "Tarifieringsdiscussies inzake collectief beheer van muziekwerken. Start to setting... some standards", *T.B.H.* 2023, 305-322.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 316

Zie ook / Voir aussi : 2009/017, 2013/012, 2013/037, 2013/068, 2013/121, 2013/127, 2015/011, 2016/081, 2016/082

Vermeersch, M. & Pollet, T., "Roerende inkomsten. Auteursrechten blijven in het nieuws, zowel fiscaal als sociaal", *Fisc. Act.* 2023, nr. 28, 1-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1 en 3, met verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7994 en 8050

Organisatie en bevoegdheid (gerechtelijk recht)

Organisation et compétence (droit judiciaire)

Boydens, E. & Vandeveldde, I., *Advocatenerelonen. Informatie, partijbeslissing, transparantie*, Brugge, Die Keure, 2023, VII-238 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 14, 18 en 62

Zie ook / Voir aussi : 2005/082, 2018/136

Cerulus, U. & Declerck, C., "Actuele ontwikkelingen in de familierechtbank. Experimenteren met het participatie- en consensusmodel", in: Boone, I. & Declerck, C. (eds.), *Personen-en familierecht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 123), Antwerpen, Intersentia, 2023, 87-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 97

Zie ook / Voir aussi : 2001/056, 2003/169

Stevens J. & Dal, G.A., *Advocatentucht*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 372 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32, 43, 54, 77-79, 105, 120, 125, 138, 220-221, 239-240, 244, 259, 273 en 335

Besproken / Commenté(s) : 2001/004 (p. 77-78), 2020/028 (p. 79), 2022/023 (p. 239-240), 2008/117 (p. 335)

Zie ook / Voir aussi : 1994/033, 1994/035, 1997/023, 2002/094, 2002/151, 2006/144, 2009/157, 2010/008, 2010/153, 2011/155, 2012/160, 2019/193, 2020/017, 2020/107

Rechtsplegingen (gerechtelijk recht) Procédures (droit judiciaire)

Vandermeersch, D., "La loi du 31 juillet 2023 visant à rendre la justice plus humaine, plus rapide et plus ferme IV - Modifications en matière de détention préventive et introduction d'une nouvelle procédure d'ordre de paiement de droit commun", *J.T.* 2023, 494-496.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 495

Besproken / Commenté(s) : 2023/050 (p. 496)

Zie ook / Voir aussi : 2023/095

Uitgaven en kosten Frais et dépens

Boydens, E. & Vandeveld, I., *Advocatenerlonen. Informatie, partijbeslissing, transparantie*, Brugge, Die Keure, 2023, VII-238 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 14, 18 en 62

Zie ook / Voir aussi : 2005/082, 2018/136

Voet, S., "Gedingkosten - en de rechtsplegingsvergoeding in het bijzonder - in civiele zaken. Stand van zaken en actuele ontwikkelingen", in: Allemeersch, B. & Voet, S. (eds.), *Gerechtelijk recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 126), Antwerpen, Intersentia, 2023, 133-165.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 133, 136, 139, 144-145 en 147-148

Besproken / Commenté(s) : 2018/081 (p. 136), 2008/137 (p. 139), 2019/192 (p. 144), 2016/034 (p. 148)

Zie ook / Voir aussi : 2008/182, 2009/015, 2009/046, 2009/073, 2012/044, 2013/042, 2013/132, 2014/043, 2014/054, 2015/068, 2015/069, 2015/070, 2015/166, 2015/170, 2017/008

Rechtsmiddelen (burgerlijke rechtspleging) Voies de recours (procédure civile)

Gillaerts, P., "Stand van zaken en recente ontwikkelingen op het gebied van hoger beroep in civiele zaken: *capita selecta*", in: Allemeersch, B. & Voet, S. (eds.), *Gerechtelijk recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 126), Antwerpen, Intersentia, 2023, 35-94.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 35, 60, 69-70, 77-78 en 89-91

Besproken / Commenté(s) : 2017/119 (p. 77-78), 2018/053 (p. 89-90)

Zie ook / Voir aussi : 2007/077, 2014/177, 2019/082, 2020/054

Bijzondere rechtsplegingen Procédures particulières

Sobrie, S., "Stand van zaken en actuele ontwikkelingen op het gebied van de dwangsom", in: Allemeersch, B. & Voet, S. (eds.), *Gerechtelijk recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 126), Antwerpen, Intersentia, 2023, 95-131.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 123-124

Besproken / Commenté(s) : 2012/122 (p. 123)

Zie ook / Voir aussi : 2018/060

Bemiddeling en arbitrage Médiation et arbitrage

D'Espallier, A., "Het Vlaams Mensenrechteninstituut: vertrouwd bemiddelen, nagelnieuw oordelen", *TvMR* 2023, nr. 2, 14-20.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 16

Eggermont, F., "De hervorming van de procedure voor de Raad van State - versie 2023", *T.B.P.* 2023, 432-447.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 433-434 en 441

Besproken / Commenté(s) : 2015/103 (p. 441)

5. HANDELS-, ECONOMISCH EN FINANCIËEL RECHT / DROIT COMMERCIAL, ÉCONOMIQUE ET FINANCIER

Handelsvennootschappen Sociétés commerciales

Born, M., "Les publications frauduleuses aux annexes du Moniteur belge et la théorie de l'inexistence", note sous Président du tribunal de l'entreprise de Liège, 23 août 2022, *TRV* 2023, 290-304.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 293

Zie ook / Voir aussi : 1999/017, 1999/048

Faillissementsrecht, continuïteit van ondernemingen en gerechtelijke reorganisatie Droit des faillites, continuité des entreprises et réorganisation judiciaire

Crivits, R. & Vrebos, J., *Van insolventiepreventie tot fresh start. Insolventieprocedures toegepast op advocaten en hun deontologie*, Antwerpen, Intersentia, 2023, XV-156 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 7-8, 10-11, 22, 32-33 en 85

Besproken / Commenté(s) : 2011/055 (p. 10, 22), 2011/192 (p. 10, 22), 2013/099 (p. 10, 22), 2013/024 (p. 11)

Zie ook / Voir aussi : 2015/031

George, F. & Inghels, B., "L'effacement et le régime des interdictions: toujours en quête d'un juste équilibre", *J. T.* 2023, 551-556.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 551-552 et 556

Besproken / Commenté(s) : 2021/151 (p. 551), 2021/062 (p. 551)

Zie ook / Voir aussi : 2005/012, 2006/050

Consumentenrecht (bescherming van de consument) Droit de la consommation (protection des consommateurs)

Raad van State, afdeling wetgeving, Advies nr. 72.872/VR van 22 maart 2023 over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten», *Parl. St.* Kamer 2022-23, nr. 3330/1, *T.B.P.* 2023, 489-491.

Besproken / Commenté(s) : 2013/101 (p. 490)

Zie ook / Voir aussi : 1998/105, 1999/095, 2021/148

Bankrecht et financiële markten Droit bancaire et marchés financiers

Andries, T., "Onrechtmatig verkregen (bank)gegevens: hakt wetgever de hand van *Antigoon af?*", noot onder Antwerpen 20 december 2022, *RABG* 2023, 706-712.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 708-709

Besproken / Commenté(s) : 2013/039 (p. 708-709), 2022/162 (p. 709)

Soetaert, F., "Uitbreiding meldingsplichtige gegevens aan het CAP geen probleem voor het Grondwettelijk Hof", noot onder GwH 8 december 2022, *RABG* 2023, 722-727.

Noot / Note : 2022/162

Studio Legale, "CAP Register: Grondwettelijk Hof over toegang fiscus tot rekeningsaldo's van de Belg", *Jubel*, 22 mei 2023, <https://www.jubel.be/cap-register-grondwettelijk-hof-over-toegang-fiscus-tot-rekeningsaldos-van-de-belg/> (01/10/2023).

Noot / Note : 2022/162

De Cock, W., *Belgische rechtscolleges als Europese staatssteunrechters. Een pleidooi voor een staatssteunkader*, Antwerpen, Intersentia, 2023, XXII-562 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 20, 26, 28, 188-197, 221-235, 242, 271-292, 351-364, 367, 420-424, 437, 440-441, 444, 485-486, 493-498, 501-503 en 510-511

Besproken / Commenté(s) : 1997/020 (p. 190, 195 e.a.), 2004/149 (p. 195 e.a.), 2015/159 (p. 196 e.a.), 2016/151 (p. 222 e.a.), 2010/135 (p. 223 e.a.), 2018/077 (p. 223 e.a.), 2018/049 (p. 229, 510-511 e.a.), 2000/017 (p. 230 e.a.), 2022/112 (p. 274-275), 2009/006 (p. 276 e.a.), 2013/018 (p. 278 e.a.), 1989/023 (p. 272), 2011/097 (p. 291 e.a.), 2013/145 (p. 352, 501-503 e.a.), 2018/155 (p. 361-362 e.a.), 2018/034 (p. 361-362 e.a.), 2018/024 (p. 362 e.a.), 2004/032 (p. 420 e.a.), 2015/015 (p. 493-496 e.a.), 2017/070 (p. 493-496 e.a.), 2020/029 (p. 496-498 e.a.), 2011/050 (p. 501-503 e.a.)

Zie ook / Voir aussi : 1996/024, 2000/136, 2001/146, 2003/094, 2003/143, 2003/151, 2004/046, 2004/195, 2005/126, 2005/159, 2005/186, 2006/010, 2006/053, 2006/164, 2008/053, 2008/054, 2010/029, 2010/075, 2010/093, 2010/096, 2010/109, 2010/134, 2011/125, 2012/040, 2012/089, 2012/126, 2012/161, 2013/144, 2013/183, 2014/008, 2014/027, 2014/031, 2014/067, 2014/104, 2014/106, 2014/107, 2014/144, 2015/054, 2015/103, 2015/114, 2016/062, 2016/065, 2017/066, 2017/067, (...)

6. STRAFRECHT EN -RECHTSPLEGING / DROIT PÉNAL ET PROCÉDURE PÉNALE

Strafrecht

Droit pénal

Huts, G., Todts, L. & Van Garsse, S., “Bestuurlijke handhaving en de aanpak van (lokale) georganiseerde criminaliteit”, in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 59-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 145-147

Besproken / Commenté(s) : 2015/044 (p. 145-147)

Bijzonder strafrecht

Droit pénal spécial

De Bondt, W. & Colman, C., “Een veelbesproken drugsdecentennium. Terugblik, evaluatie en blik op de toekomst”, in: De Bondt, W. & Colman, C., *100 jaar Belgische Drugswet en evaluatie van het drugsbeleid*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-51.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 8 en 36-37

Besproken / Commenté(s) : 2004/158 (p. 36-37)

Zie ook / Voir aussi : 1998/114

Dekrem, E., “De strafmaat van voorbereidende handelingen in de Drugswet doorstaat de toets van het Grondwettelijk Hof”, noot onder GwH, arrest nr. 132/2022, 20 oktober 2022, NC 2023, 205-212.

Noot / Note : 2022/132

Guillain, C., “La politique criminelle dans le cadre de la lutte contre la COVID-19”, in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Charte, 2023, 95-108.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 99-100

Zie ook / Voir aussi : 2004/158, 2018/176

Meeus, B. & Van der Eecken, N., “La poursuite des infractions par le parquet de Bruxelles”, in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Charte, 2023, 109-126.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 122 (note 47: renvoi à l'affaire au n° de rôle 7798, qui a abouti à l'arrêt n° 104/2023 du 29 juin 2023) et 124

Besproken / Commenté(s) : 2022/109 (p. 122), 2022/170 (p. 122, 124)

Petersen, J., “Uitingsmisdrijven in digitale tijden: het materieel strafrecht retweeted”, in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woestyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandiaus academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 389-414.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 398, 405-407 en 409

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 405-407), 2009/017 (p. 405-407), 2009/040 (p. 405-407)

Zie ook / Voir aussi : 2006/071, 2009/195, 2018/031

Royer, S. & Conings, C., "Catfishing, cyberbullying, deepfakes, dickpics, doxing, grooming, sextortion ... Cyberfenomenen en hun strafrechtelijke kwalificaties", in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 81-153.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 115, 117, 121-122, 125, 127 en 137-138

Besproken / Commenté(s) : 2011/198 (p. 121)

Zie ook / Voir aussi : 2006/071, 2006/098, 2007/055, 2007/064, 2009/076, 2016/007, 2016/072

Spinoy, M. & Vrielink, J., "Straffe discriminatiebestrijding? De rol van het strafrecht bij daden van discriminatie. Une lutte musclée contre les discriminations? Le rôle du droit pénal face aux faits de discrimination", in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 219-253.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 228-229, 232-233, 246-247 en 252

Besproken / Commenté(s) : 2004/157 (p. 228-229, 247), 2009/017 (p. 232), 2009/039 (p. 232), 2019/110 (p. 246, 252)

Zie ook / Voir aussi : 2009/040, 2016/072

Spriet, B. & Waeterinckx, P., "Fraudemisdrijven - een analyse van oplichting (art. 496 Sw.) en informaticabedrog (art. 504^{quater} Sw.)", *NC* 2023, 161-195.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 187

Besproken / Commenté(s) : 2022/130 (p. 187)

Van Dooren, E. & Tersago, P., "Het havenverbod als nieuw strafrechtelijk wapen in de strijd tegen (drug) criminaliteit in de haven", *NC* 2023, 247-264.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 262

Zie ook / Voir aussi : 2012/070, 2012/138

Waeterinckx, P., "Dat artikel 462, eerste lid van het Strafwetboek, dat de strafuitsluitende verschoningsgrond van bloed- en aanverwantschap omvat, niet voorziet in de toepassing op het informaticabedrog in de zin van artikel 504^{quater} van het Strafwetboek, schendt het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel (art. 10 en 11 Gw.)", noot onder GwH, arrest nr. 130/2022, 20 oktober 2022, *RABG* 2023, 602-609.

Noot / Note : 2022/130

Zie ook / Voir aussi : 2007/116

Rechtsvorderingen

Les actions

Van Dooren, E., "De strafrechter op fiscaalrechtelijk terrein", noot onder GwH, arrest nr. 121/2021, 30 september 2021, *RABG* 2023, 553-561.

Noot / Note : 2021/121

Besproken / Commenté(s) : 2020/071 (p. 560)

Zie ook / Voir aussi : 2000/040, 2002/108, 2004/192, 2015/068, 2015/070, 2016/127, 2022/038

Strafvordering

Action publique

Van Dooren, E., "Sterke drank en strafrecht", noot onder Cass. 28 juni 2022, P.22.0577.N, *RABG* 2023, 588-592.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 591

Zie ook / Voir aussi : 1995/060

De Bock, E., "De huiszoeking: enkele topics toegelicht aan de hand van recente rechtspraak", *P&R* 2023, 59-76.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 61-62

Zie ook / Voir aussi : 1989/011, 1990/015, 1998/140, 2015/132, 2021/060

Van Dooren, E., "Prejudiciële twijfels bij de onderzoeksrechter", noot onder GwH, arrest nr. 39/2021, 4 maart 2021, *RABG* 2023, 536-539.

Noot / Note : 2021/039

Zie ook / Voir aussi : 1996/065, 1997/023, 1997/029, 1999/089, 2000/029, 2003/153, 2006/186, 2006/196

Vanden Branden, J. & Janssens, K., "Onderzoek en controle. Voor visitatie is blijvende toestemming van belastingplichtige vereist", commentaar bij Cass. 16 juni 2023, F.210181.N en F.210187.N, *Fisc. Act.* 2023, nr. 29, 1-5.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1-3

Besproken / Commenté(s) : 2017/116 (p. 1, 3), 2019/104 (p. 2)

Vandermeersch, M., "Antigoon herzien: zet het Hof van Cassatie het licht op rood?", *T. Strafr.* 2023, 213-221.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 215

Zie ook / Voir aussi : 2011/197

Vetters, W. & Arbaoui, Y., "Fiscus mag kopie nemen van digitale gegevens zonder akkoord en medewerking van belastingplichtige. Actief zoekrecht wederom bevestigd", noot onder Gent 6 december 2022, *RABG* 2023, 695-699.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 696

Zie ook / Voir aussi : 2017/116

Voorlopige hechtenis

Détention préventive

Van Dooren, E., "Procedurele valkuilen bij een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling", noot onder Cass. 13 september 2022, P.22.1166.N, *NC* 2023, 213-218.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 214

Besproken / Commenté(s) : 2017/148 (p. 214)

Van Overbeke, S., "Kanttekening. Wijzigingen aan de Wet Voorlopige Hechtenis door de wet van 31 juli 2023: menselijker, sneller en straffer, of gewoon nóg wat complexer?", *R.W.* 2023-2024, 197-200.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 199

Besproken / Commenté(s) : 2017/148 (p. 199)

Vandermeersch, D., "La loi du 31 juillet 2023 visant à rendre la justice plus humaine, plus rapide et plus ferme IV - Modifications en matière détention préventive et introduction d'une nouvelle procédure d'ordre de paiement de droit commun", *J.T.* 2023, 494-496.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 495

Besproken / Commenté(s) : 2023/050 (p. 496)

Zie ook / Voir aussi : 2023/095

Internationale rechtshulp Coopération judiciaire internationale

Neveu, S., "Les limites du motif de refus d'exécution d'un mandat d'arrêt européen fondé sur la nationalité ou la résidence du condamné: la Cour de cassation aux prises avec une décision étrangère de cumul des peines", note sous Cass. 30 novembre 2022, P.22.1529.F, *Rev. dr. pén.* 2023, 719-730.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728

Besproken / Commenté(s) : 2021/091 (p. 728)

Verloop van het strafproces Déroulement du procès pénal

Vandermeersch, M., "Antigoon herzien: zet het Hof van Cassatie het licht op rood?", *T. Strafr.* 2023, 213-221.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 215

Zie ook / Voir aussi : 2011/197

Bijzondere rechtsplegingen Procédure particulières

Raeymakers, J., "De (on)macht van een burgerlijke partij in het kader van een verbeurdverklaring met gemengd karakter", noot onder Antwerpen 13 december 2022, *T. Strafr.* 2023, 247-252.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 250-251

Zie ook / Voir aussi : 2004/190, 2017/012, 2022/089

Verbruggen, F. & Vandebroek, E., "«Ze werken op mijn systeem»: afgrenzing van de verplichte verbeurdverklaring van informaticasystemen als middel en/of van de gegevens erin", noot onder Cass. 7 februari 2023, P.22.1492.N, *NC* 2023, 294-299.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 294

Besproken / Commenté(s) : 2017/012 (p. 294)

Uitvoering van strafrechtelijke veroordelingen Exécution des condamnations pénales

Pinelli, L., "Après avoir suspendu la loi approuvant un traité belgo-iranien de transfèrement interétatique des personnes condamnées, la Cour constitutionnelle rejette le recours en annulation de la même loi", [https://www.justice-en-ligne.be/Apres-avoir-suspendu-la-loi \(07/09/2023\)](https://www.justice-en-ligne.be/Apres-avoir-suspendu-la-loi (07/09/2023)).

Noot / Note : 2023/036

Besproken / Commenté(s) : 2022/163

Zie ook / Voir aussi : 1994/012

Pinelli, L., "La Cour constitutionnelle suspend un traité de transfèrement de prisonniers entre la Belgique et l'Iran", [https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-suspend-1579 \(07/09/2023\)](https://www.justice-en-ligne.be/La-Cour-constitutionnelle-suspend-1579 (07/09/2023)).

Noot / Note : 2022/163

Sägesser, C., "L'année politique 2022 au niveau fédéral", *C.H. CRISP* 2023, no 2563, 50 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 37

Besproken / Commenté(s) : 2022/163 (p. 37)

Driesmans, A. & Berbuto, S., "Le droit à l'autodétermination des personnes transgenres. Et en milieu carcéral? #pose#genre#prison", *Rev. dr. pén.* 2023, 640-669.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 645 et 650-652

Besproken / Commenté(s) : 2019/099 (p. 645, 650-652)

**Administratieve sancties (administratieve geldboeten)
Sanctions administratives (amendes administratives)**

Guillain, C., "La politique criminelle dans le cadre de la lutte contre la COVID-19", in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Chartre, 2023, 95-108.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 99-100

Zie ook / Voir aussi : 2004/158, 2018/176

Huts, G., Todts, L. & Van Garsse, S., "Bestuurlijke handhaving en de aanpak van (lokale) georganiseerde criminaliteit", in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 59-158.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 145-147

Besproken / Commenté(s) : 2015/044 (p. 145-147)

Jaumotte, J., "Le contrôle de «pleine juridiction». Portée. Quelques réflexions à la suite de l'article de Laure Demez consacré à la notion de contrôle juridictionnel «de pleine juridiction en matière de sanctions administratives»", *A.P.* 2023, 6-34.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 7-9, 13, 19-20 et 24-27

Besproken / Commenté(s) : 2021/130 (p. 24-25), 2021/135 (p. 25), 2021/067 (p. 25 e.a.), 2021/140 (p. 25-26), 2022/061 (p. 26-27)

Zie ook / Voir aussi : 2000/127, 2007/014, 2008/079, 2008/081, 2008/095, 2010/130, 2011/044, 2011/078, 2016/025, 2016/153, 2020/085, 2020/104, 2022/007

Lambinet, F., "Le principe de *standstill* en droit de la sécurité sociale: un (nouvel) état des lieux", in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 29-69.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 29, 31, 34-35 et 44-45

Besproken / Commenté(s) : 2022/022 (p. 44-45)

Zie ook / Voir aussi : 2002/169, 2014/095, 2019/006, 2019/049, 2019/112, 2020/041, 2021/009, 2021/070

Meeus, B. & Van der Eecken, N., "La poursuite des infractions par le parquet de Bruxelles", in: Tatti, D., Guillain, C., Jonckheere, A., e.a. (dir.), *Le droit à l'épreuve de la crise sanitaire: retour sur les sanctions administratives communales et les poursuites pénales des infractions COVID*, (Les dossiers de la Revue de droit pénal et de criminologie; 31), Bruxelles, La Chartre, 2023, 109-126.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 122 (note 47: renvoi à l'affaire au n° de rôle 7798, qui a abouti à l'arrêt n° 104/2023 du 29 juin 2023) et 124

Besproken / Commenté(s) : 2022/109 (p. 122), 2022/170 (p. 122, 124)

Todts, L. & Van Garsse, S., "Bestuurlijke (lokale) handhaving en de inzet van private instanties: snelheidsovertredingen als case", in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 201-215.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 206-207 en 210

Zie ook / Voir aussi : 2005/095, 2012/047, 2015/016, 2015/044

Todts, L., “Bestuurlijke (orde)handhaving op lokaal niveau in kort bestek”, in: Todts, L., Van Garsse, S., (eds.), Huts, G., e.a., *Actualia handhavingsrecht I*, Antwerpen, Intersentia, 2023, 25-57.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 28, 30, 34-35 en 39-43

Besproken / Commenté(s) : 2015/044 (p. 28, 30, 35, 40)

Zie ook / Voir aussi : 2005/095, 2007/067, 2009/007, 2010/062, 2010/089, 2012/047, 2014/009, 2015/016, 2015/147

Vanderlinden, C., “Les sanctions contre le chômeur: les sanctions administrative(s) et pénale(s) à l’épreuve de *non bis in idem*”, in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 289-325.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 290-291 et 311

Zie ook / Voir aussi : 2010/091, 2012/028, 2013/181, 2018/091

7. SOCIAAL RECHT / DROIT SOCIAL

Arbeidsrecht

Droit du travail

Hachez, I., Neven, J.F. & Ringelheim, J., “L’action positive en droit Belge. État des lieux, limites et perspectives sur le marché de l’emploi. Positieve actie in het Belgisch recht. Stand van zaken, beperkingen en perspectieven op de arbeidsmarkt”, in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 319-354.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 330 et 341

Zie ook / Voir aussi : 1993/037, 1994/009, 1997/042

Kéfer, F., “Le présomption de discrimination et la collecte des informations et documents en possession de l’employeur. Het vermoeden van discriminatie en de toegang tot informatie en documenten in handen van de werkgever”, in: Ringelheim, J., Van Drooghenbroeck, S., Vrielink, J., e.a., (eds.), *Redynamiser la lutte contre la discrimination = Een hernieuwde impuls voor de strijd tegen discriminatie*, (Discriminatierecht in theorie en praktijk = Discrimination law in theory and practice; 6), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, 163-187.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 165-166 et 183-184

Zie ook / Voir aussi : 2007/118, 2009/017, 2019/002

Individueel arbeidsrecht

Droit des relations individuelles du travail

Buelens, S., “Het toepassingsgebied van de hoorplicht *revisited* in het licht van het ontslag om dringende reden in de private sector”, noot onder GwH, arrest nr. 137/2022, 27 oktober 2022, R.W. 2023-2024, 178-181.

Noot / Note : 2022/137

Besproken / Commenté(s) : 2017/086 (p. 178), 2018/022 (p. 178)

Collectief arbeidsrecht

Droit des relations collectives du travail

Lenaerts, H.-F. & Wouters, O., “Élections sociales 2020 (1re, 2e et 3e parties)”, *J.T.T.* 2023, 261-347.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 284-285 et 303-304

Besproken / Commenté(s) : 2020/137 (p. 284-285, 303-304)

Sociale zekerheid

Sécurité sociale

Gilson, S. & Trusgnach, Z., “L’article 17 de la Charte de l’assuré social”, in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 71-110.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 73, 76, 93-98 et 101

Besproken / Commenté(s) : 2010/067 (p. 93, 101), 2012/066 (p. 94-95), 2008/035 (p. 96), 2008/057 (p. 96)

Zie ook / Voir aussi : 2003/025, 2005/013, 2005/196, 2008/039, 2008/147, 2009/020, 2012/132

Werkloosheidsverzekering

Assurance contre le chômage

Lambinet, F., “Le principe de *standstill* en droit de la sécurité sociale: un (nouvel) état des lieux”, in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 29-69.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 29, 31, 34-35 et 44-45

Besproken / Commenté(s) : 2022/022 (p. 44-45)

Zie ook / Voir aussi : 2002/169, 2014/095, 2019/006, 2019/049, 2019/112, 2020/041, 2021/009, 2021/070

Vanderlinden, C., "Les sanctions contre le chômeur: les sanctions administrative(s) et pénale(s) à l'épreuve de *non bis in idem*", in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 289-325.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 290-291 et 311

Zie ook / Voir aussi : 2010/091, 2012/028, 2013/181, 2018/091

Beheer en financiering van de sociale zekerheid

Gestion et financement de la sécurité sociale

Docquier, N., "Rémunérations alternatives et réductions de cotisations sociales: effets sur le financement, la solidarité et l'équité du régime de sécurité sociale des travailleurs salariés", *T.S.R.* 2023, 245-309.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 253, 276-277 et 280

Besproken / Commenté(s) : 2020/011 (p. 276-277)

Zie ook / Voir aussi : 2006/125, 2009/145, 2014/172, 2020/053, 2021/128

Arbeidsongevallen en beroepsziekten

Accidents du travail et maladies professionnelles

Castel, D., Grenier, C. & Verwilghen, M., "La fin d'incapacité de travail au sens de l'article 100 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités", in: Bedoret, C. & Gilson, S., (coord.), *Fragments de sécurité sociale*, (Perspectives de droit social), Limal, Anthemis, 2023, 181-232.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 184-185, 189-194 et 198-199

Besproken / Commenté(s) : 2022/131 (p. 184-185, 194 et 199), 2013/051 (p. 190-191), 2022/062 (p. 189, 191-193), 2015/021 (p. 198-199)

Medisch recht

Médecine et droit

Aerts, L., "Vaccinatieplicht in de zorg: een schending van het gelijkheidsbeginsel of een gerechtvaardigd verschil in behandeling?", *TvMR* 2022, nr. 2, 9-13.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9-11

Zie ook / Voir aussi : 1989/021, 2005/162

Delbeke, E., "Aankomende wetswijzigingen in het gezondheidsrecht? Houd de Euthanasiewet, de Wet Patiëntenrechten en de Wet Zwangerschapsafbreking zeker in het vizier!", *T. Gez.* 2023-2024, 3-5.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 4

Besproken / Commenté(s) : 2022/134 (p. 4)

Delbeke, E., "Changements législatifs à venir dans le domaine de la santé? Ne perdez surtout pas de vue la Loi sur l'euthanasie, la Loi sur les droits du patient et la Loi sur l'interruption de grossesse!", *Rev. dr. santé* 2023-2024, 6-7.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 6

Besproken / Commenté(s) : 2022/134 (p. 6)

Lemmens, C. & Vandeveld, E., "De Euthanasiewet doorstaat (grotendeels) de toets van het EHRM: over het arrest-Mortier tegen België", noot onder EHRM 4 oktober 2022, *Mortier t/ België*, *T. Gez.* 2023-2024, 41-49.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 45 en 49

Zie ook / Voir aussi : 2004/004, 2015/153, 2022/026, 2022/134

8. FISCAAL RECHT EN OPENBARE FINANCIËN / DROIT FISCAL ET FINANCES PUBLIQUES

Fiscaal recht

Droit fiscal

Afschrift, T., "La loi du 20 novembre 2022: la seconde phase des mesures d'accroissement des pouvoirs du fisc", *R.G.F.C.P.* 2023, n° 7, 2-31.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 13, 27 et 30

Zie ook / Voir aussi : 2006/138, 2006/199, 2008/079, 2009/119, 2011/135, 2013/148, 2014/061, 2016/044, 2019/063, 2022/148

Deré, P., "L'approche de l'entité distincte et l'approche de groupe en droit fiscal interne", *J.D.F.* 2022, 65-102.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 81

Zie ook / Voir aussi : 1996/070

Peeters, B., "Digitale gegevensverwerking door belastingplichtigen en de fiscale overheid", in: Delanote, M., Peeters, B. & Van de Woesteyne, I., (eds.), e.a., *Digitalisering*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 46/2019-2020), Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 259-289.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 287

Zie ook / Voir aussi : 2001/016, 2002/060, 2011/010, 2012/105, 2017/116

Wauters, K., *Een nieuwe, 'horizontale' relatie tussen fiscale administratie en belastingplichtige?*, (Grondslagen van het fiscaal recht), Antwerpen, Larcier-Intersentia, 2023, XXV-871 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 3, 503, 522, 526, 597-616, 739 en 767

Zie ook / Voir aussi : 1998/067, 2004/066, 2010/032, 2013/018, 2013/083, 2014/134, 2020/029

Inkomstenbelastingen en hiermee gelijkgestelde belastingen

Impôts sur les revenus et taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Beernaert, J.E. & Nakad, S., "Les arriérés judiciaires de rentes alimentaires: la Cour constitutionnelle apporte une nouvelle précision (confirmation) bienvenue... mais tout n'est pas encore dit", *R.G.C.F.* 2023, 185-199.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 191-195

Besproken / Commenté(s) : 1999/099 (p. 193), 2008/087 (p. 193), 2022/044 (p. 193-195)

Zie ook / Voir aussi : 2022/067

Buysse, C., "Diverse inkomsten. «Abnormale» meerwaarden aandelen: gelijkheidsbeginsel eist kostenaftrek", commentaar bij GwH arrest nr. 124/2023, 21 september 2023, *Fiscoloog* 2023, nr. 1805, 1-3.

Noot / Note : 2023/124

Buysse, C., "Revenus divers. Plus-values «anormales» sur actions: le principe d'égalité exige de déduire les frais", commentaire sous C.C. arrêt n° 124/2023, 21 septembre 2023, *Fiscologue* 2023, nr. 1805, 1-3.

Noot / Note : 2023/124

Desmyttere, F. & Nguyen, D., "De rapporteringsverplichtingen voor exploitanten van digitale platformen doorgelicht: de rol van tussenpersonen in *the sharing and gig economy*", *A.F.T.* 2023, nr. 6-7, 5-67.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 15

Zie ook / Voir aussi : 2020/053

Docclo, C., "L'exclusion du calcul de l'impôt au taux progressif des revenus exonérés par convention qui seraient, autrement, taxés à un taux distinct", note d'observations sous C.C., 23 décembre 2021, n° 188/2021, *J.D.F.* 2022, 113-118.

Noot / Note : 2021/188

Zie ook / Voir aussi : 2013/100, 2022/106

Meskens, C. & Vandenbossche, G., "Hervorming vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing ploegenarbeid: voorlopig gerommel in de marge? Een eerste evaluatie van de wet van 28 maart 2022 en cassatiearresten van maart 2023, met denksproten tot wetgevende ingrepen", *A.F.T.* 2023, nr. 8-9, 7-74.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 32-38 en 74, met uitgebreide verwijzing naar de hangende zaken met rolno's. 7973 en 7980

Nelissen, H. & Lioen, K., "De matigingsbevoegdheid van de rechter bij belastingverhogingen", noot onder Gent 15 maart 2022, *T.F.R.* 2023, 653-659.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 654, noot 17 lees "B.S. 30 april 1999, p. 15063" i.p.v. "onuitg.", en 656

Besproken / Commenté(s) : 1999/022 (p. 654)

Utens, N., "De exclusieve economische zone en de inkomstenbelastingen", *A.F.T.* 2023, nr. 3-4, 6-31.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 12 en 14

Besproken / Commenté(s) : 2016/008 (p. 12)

Zie ook / Voir aussi : 2008/086

Vennootschapsbelasting Impôt des sociétés

Deschrijver, D., Malherbe, P. & Hermand, O., "Fiscaal recht voor vennootschappen en verenigingen 2022", *TRV* 2023, 221-257.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 223-225, 233, 249 en 252-253

Besproken / Commenté(s) : 2022/009 (p. 223), 2022/031 (p. 223-224), 2022/040 (p. 224), 2022/118 (p. 224), 2022/126 (p. 224), 2022/149 (p. 224), 2022/138 (p. 224), 2022/103 (p. 224-225), 2022/162 (p. 225), 2023/046 (p. 252-253)

Zie ook / Voir aussi : 2021/182, 2021/184

Van Crombrugge, S., "Beroepskosten. Weer bezoldigingstheorie voor hof te Gent: minder spectaculair dan gedacht", commentaar bij Gent 5 september 2023, *Fiscoloog* 2023, nr. 1804, 1-3.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1

Zie ook / Voir aussi : 2019/078

Van Crombrugge, S., "Frais professionnels. Théorie de la rémunération devant la Cour de Gand: pas vraiment surprenant", commentaire sous Gand 5 septembre 2023, *Fiscologue* 2023, nr. 1804, 1-3.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 1

Zie ook / Voir aussi : 2019/078

Van Crombrugge, S., "Impôt des sociétés. Maintien des effets de la fairness tax: jusqu'où?", commentaire sous Gand 13 juin 2023, *Fiscologue* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, avec renvoi à l'affaire pendante au n° de rôle 8062

Van Crombrugge, S., "Vennootschapsbelasting. Hoe ver reikt het behoud van de gevolgen van de fairness tax?", commentaar bij Gent 13 juni 2023, *Fiscoloog* 2023, nr. 1803, 6-8.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, met verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 8062

Besproken / Commenté(s) : 2018/024 (p. 6-7)

Van Gorp, J., "Het financieringskostensurplus in de vennootschapsbelasting. De algemene maatregel ter beperking van de aftrek van het financieringskostensurplus (art. 198/1 WIB 1992)", *A.F.T.* 2023, nr. 3-4, 32-52.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 40

Zie ook / Voir aussi : 2018/024

Voorheffingen Les précomptes

Smet, P., "Précompte mobilier. Bon d'Etat à taux privilégié: violation du principe d'égalité?", *Fiscologue* 2023, nr. 1801, 1-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 2-4

Zie ook / Voir aussi : 2020/060, 2023/103

Smet, P., "Roerende voorheffing. Fiscaal-vriendelijke staatsbon: schending gelijkheidsbeginsel?", *Fiscoloog* 2023, nr. 1801, 1-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 2-4

Zie ook / Voir aussi : 2020/060, 2023/103

Vandenbossche, G., Buylaert, D., Meskens, C., e.a., "Vrijstelling BV voor ploegenarbeid: identiek of vergelijkbaar werk?", *Jubel*, 3 augustus 2023, <https://www.jubel.be/vrijstelling-bedrijfsvoorheffing-voor-ploegenarbeid-identiek-of-vergelijkbaar-werk/>, (26/09/2023).

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : verwijzing naar de hangende zaak met rolnr. 7980

Procedure (directe belastingen) Procédure (impôts directs)

Andries, T., "Onrechtmatig verkregen (bank)gegevens: hakt wetgever de hand van *Antigoon* af?", noot onder Antwerpen 20 december 2022, *RABG* 2023, 706-712.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 708-709

Besproken / Commenté(s) : 2013/039 (p. 708-709), 2022/162 (p. 709)

Engelen, J., "Procedure. Visitation woning: blijvende toestemming onontbeerlijk", commentaar bij Cass. 16 juni 2023, F.21.0181.N en F.21.0187.N, *Fiscoloog* 2023, nr. 1802, 2-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 2-4

Besproken / Commenté(s) : 2017/116 (p. 2-4)

Engelen, J., "Procédure. Visite à domicile: un consentement permanent est indispensable", commentaire sous Cass. 16 juin 2023, F.21.0181.N et F.21.0187.N, *Fiscologue* 2023, nr. 1802, 2-4.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 2-4

Besproken / Commenté(s) : 2017/116 (p. 2-4)

Goyvaerts, G.D., Gabriel, S. & Raymaekers, J., "DAC6: Raad van State vernietigt boetetarieven", *Jubel*, 6 juli 2023, <https://www.jubel.be/dac6-raad-van-state-vernietigt-boetetarieven/>, (26/09/2023).

Besproken / Commenté(s) : 2022/103

Malherbe, J., Note d'observations sous C.C., arrêt n° 103/2022, 15 septembre 2022, *J.D.F.* 2022, 259-262.

Noot / Note : 2022/103

Besproken / Commenté(s) : 2023/111 (p. 262), 2020/167 (p. 261)

Nollet, A., "Abus fiscal. Le redressement d'un abus ne permet pas de faire fi des «faits»", *Act. fisc.* 2023, n° 26, 1-10.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 9

Besproken / Commenté(s) : 2013/141 (p. 9)

Soetaert, F., "Uitbreiding meldingsplichtige gegevens aan het CAP geen probleem voor het Grondwettelijk Hof", noot onder GwH 8 december 2022, *RABG* 2023, 722-727.

Noot / Note : 2022/162

Studio Legale, "CAP Register: Grondwettelijk Hof over toegang fiscus tot rekeningsaldo's van de Belg", *Jubel*, 22 mei 2023, <https://www.jubel.be/cap-register-grondwettelijk-hof-over-toegang-fiscus-tot-rekeningsaldos-van-de-belg/> (01/10/2023).

Noot / Note : 2022/162

Vanden Branden, J. & Janssens, K., "Onderzoek en controle. Voor visitatie is blijvende toestemming van belastingplichtige vereist", commentaar bij Cass. 16 juni 2023, F.210181.N en F.210187.N, *Fisc. Act.* 2023, nr. 29, 1-5.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 1-3

Besproken / Commenté(s) : 2017/116 (p. 1, 3), 2019/104 (p. 2)

Vetters, W. & Arbaoui, Y., "Fiscus mag kopie nemen van digitale gegevens zonder akkoord en medewerking van belastingplichtige. Actief zoekrecht wederom bevestigd", noot onder Gent 6 december 2022, *RABG* 2023, 695-699.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 696

Zie ook / Voir aussi : 2017/116

B.T.W., douane en accijnzen

T.V.A., douanes et accises

Bar, K. & Van Pelt, S., "Exemption de TVA pour soins médicaux: la Cour constitutionnelle rejette la demande d'annulation", *Act. fisc.* 2023, n° 23, 7.

Noot / Note : 2023/087

Malherbe, J., Note d'observations sous Tribunal de première instance de Flandre orientale, division Gand, 30 mai 2022, *J.D.F.* 2022, 188-190.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 188-189

Besproken / Commenté(s) : 2019/194 (p. 188-189)

Vael, G. & Pierrée, S., "Remise ou réduction d'une amende en matière de TVA: un urgent besoin de clarté", commentaire sous Cass. 2 mars 2023, F.16.0130.F er 24 mars 2023, F.21.0056.N, *Act. fisc.* 2023, n° 23, 1-6.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 6

Zie ook / Voir aussi : 2008/157, 2013/013, 2014/055, 2018/138, 2020/020, 2021/143

Van Dooren, E., "De strafrechter op fiscaalrechtelijk terrein", noot onder GwH, arrest nr. 121/2021, 30 september 2021, *RABG* 2023, 553-561.

Noot / Note : 2021/121

Besproken / Commenté(s) : 2020/071 (p. 560)

Zie ook / Voir aussi : 2000/040, 2002/108, 2004/192, 2015/068, 2015/070, 2016/127, 2022/038

Registratie-, hypotheek- en griffierechten **Droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe**

Peeters, A. & Wustenberghs, T., *Handboek Registratierechten*, 3de ed., (Fiscale Handboeken), Antwerpen, Intersentia, 2023, XXI-367 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 140-142, 148, 278, 319-321 en 344

Besproken / Commenté(s) : 2012/048 (p. 140-141), 2013/080 (p. 319), 2020/042 (p. 320-321)

Zie ook / Voir aussi : 2004/112, 2016/048, 2022/009

Spruyt, E., "Het *anno* 2022 hervormde Vlaams verkooprecht toegelicht aan de hand van de VLABEL-standpunten", in: Buysens, F. & Verbeke, A.L. (eds.), *Notariële actualiteit 2021-2022*, (Leuvense Notariële Geschriften; 24), Antwerpen, Intersentia, 2023, 39-124.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 86-87

Zie ook / Voir aussi : 2013/141

Spruyt, E., "Registratiebelasting. Verlenging van vruchtgebruik: boer let op je ganzen!", commentaar bij Gent 30 november 2021, *Fisc. Act.* 2023, nr. 28, 7-12.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 9

Zie ook / Voir aussi : 2022/009

Successierechten **Droits de succession**

De Coninck, I. & Delboo, M., "Vlabel geeft groen licht voor schenking vennootschapsaandelen via inbreng ten behoeve van een derde in een maatschap", *A.F.T.* 2023, nr. 8-9, 75-82.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 77

Besproken / Commenté(s) : 2013/142 (p. 77)

Sandra, J., "Het gunstregime voor familiale vennootschappen en vastgoed: een moeilijk maar geen onmogelijk huwelijk", *Jubel*, 16 mei 2023, <https://www.jubel.be/het-gunstregime-voor-familiale-vennootschappen-en-vastgoed-een-moeilijk-maar-geen-onmogelijk-huwelijk/> (01/10/2023).

Noot / Note : 2023/051

Diverse rechten en taksen **Droits et taxes divers**

Baete, R., "De wetgever stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen: een algemene bespreking van het arrest van het Grondwettelijk Hof over de (on)grondwettelijkheid van de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen", *T. F.R.* 2023, 541-555.

Noot / Note : 2022/138

Zie ook / Voir aussi : 2001/030, 2002/189, 2004/109, 2004/110, 2006/058, 2006/070, 2006/072, 2006/102, 2006/108, 2006/145, 2008/054, 2008/072, 2008/121, 2009/006, 2009/143, 2009/182, 2010/032, 2010/076, 2010/160, 2011/081, 2011/104, 2012/072, 2013/141, 2014/010, 2015/001, 2015/025, 2015/054, 2015/092, 2015/114, 2016/048, 2016/078, 2016/090, 2016/112, 2017/145, 2018/024, 2018/059, 2018/104, 2019/064, 2019/138, 2019/148, 2019/188, 2020/079, 2021/019, 2022/014, (...)

Lokale belastingen Impôts locaux

Levis, M., "La publication du règlement de taxe ou de redevance communale en Région wallonne", *R.F.R.L.* 2022, 347-381.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 349-350, 360-362 et 381

Besproken / Commenté(s) : 2001/067 (p. 349), 2009/071 (p. 349-350), 2022/164 (p. 361-362, 381)

Zie ook / Voir aussi : 2004/106, 2020/146

Maus, M. & Janssens, C., "20 jaar parkeerheffing. Van kinderziekten naar juridische volwassenheid", *L.R.B.* 2023, nr. 1, 4-45.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 8-11, 19-21, 25-26, 30, 37 en 44

Besproken / Commenté(s) : 2010/059 (p. 8-9, 30), 2013/048 (p. 10), 2012/002 (p. 11, 25-26), 2020/142 (p. 19-20), 2012/039 (p. 21, 44), 2005/159 (p. 37)

Rijkscomptabiliteit Comptabilité de l'État

Vandendriessche, F. & Cleynen, C., "Transparantie bij de toekenning, weigering en wijziging van subsidies", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 317-353.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 326 en 339

Besproken / Commenté(s) : 2008/042 (p. 326, 339)

9. EUROPEES EN INTERNATIONAAL RECHT / DROIT EUROPÉEN ET INTERNATIONAL

Rechtsgebieden

Régime juridique des “espaces”

Utens, N., “De exclusieve economische zone en de inkomstenbelastingen”, *A.F.T.* 2023, nr. 3-4, 6-31.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 12 en 14

Besproken / Commenté(s) : 2016/008 (p. 12)

Zie ook / Voir aussi : 2008/086

Recht van de Europese Unie

Droit de l’Union européenne

Lenaerts, K. & Van Nuffel, P., *Europees recht*, 7de ed., Antwerpen, Intersentia, 2023, XXXIV-773 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 114 en 570

Zie ook / Voir aussi : 1991/026, 1994/012, 1994/033, 2004/003, 2009/011, 2016/062, 2020/034

Recht van de Europese Unie

Droit de l’Union européenne

Janssens, M.C. & Vanherpe, J., “De aanpassing van het auteursrecht aan de (Richtlijn inzake de) digitale eengemaakte markt in België”, in: Conings, C., Granata, S., Janssens, M.C., e.a., *IP- en ICT-recht*, (Themis. School voor postacademische juridische vorming; 125), Antwerpen, Intersentia, 2023, 1-56.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 41 (zie ook noot 244, met verwijzing naar de hangende zaken met rolnrs. 7922 en 7927) en 53 (zie ook noot 339, met verwijzing naar de hangende zaken met rolnrs. 7924 en 7926)

Europese instellingen

Institutions européennes

Lavrysen, L. & Theunis, J., “The Belgian Constitutional Court”, report for Panel 2 «Rule of law - Primacy of EU Law and Equality before the Law of EU Citizens», presented at the international conference on *EUnited in diversity II. The Rule of Law and Constitutional Diversity*, The Hague, 31 August & 1 September 2023, 11 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : passim, with reference p. 9 to the pending case n° 6713

Besproken / Commenté(s) : 2012/161 (p. 7), 2020/167 (p. 8)

Zie ook / Voir aussi : 1989/023, 1995/007, 1995/008, 2003/151, 2004/136, 2008/010, 2010/096, 2011/089, 2013/183, 2016/062, 2018/087, 2019/129, 2019/131, 2020/168, 2021/127, 2021/168, 2021/177, 2022/138, 2022/159, 2023/039

Europees economisch recht Droit économique européen

De Cock, W., *Belgische rechtscollèges als Europese staatssteunrechtshouders. Een pleidooi voor een staatssteunkader*, Antwerpen, Intersentia, 2023, XXII-562 p.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 20, 26, 28, 188-197, 221-235, 242, 271-292, 351-364, 367, 420-424, 437, 440-441, 444, 485-486, 493-498, 501-503 en 510-511

Besproken / Commenté(s) : 1997/020 (p. 190, 195 e.a.), 2004/149 (p. 195 e.a.), 2015/159 (p. 196 e.a.), 2016/151 (p. 222 e.a.), 2010/135 (p. 223 e.a.), 2018/077 (p. 223 e.a.), 2018/049 (p. 229, 510-511 e.a.), 2000/017 (p. 230 e.a.), 2022/112 (p. 274-275), 2009/006 (p. 276 e.a.), 2013/018 (p. 278 e.a.), 1989/023 (p. 272), 2011/097 (p. 291 e.a.), 2013/145 (p. 352, 501-503 e.a.), 2018/155 (p. 361-362 e.a.), 2018/034 (p. 361-362 e.a.), 2018/024 (p. 362 e.a.), 2004/032 (p. 420 e.a.), 2015/015 (p. 493-496 e.a.), 2017/070 (p. 493-496 e.a.), 2020/029 (p. 496-498 e.a.), 2011/050 (p. 501-503 e.a.)

Zie ook / Voir aussi : 1996/024, 2000/136, 2001/146, 2003/094, 2003/143, 2003/151, 2004/046, 2004/195, 2005/126, 2005/159, 2005/186, 2006/010, 2006/053, 2006/164, 2008/053, 2008/054, 2010/029, 2010/075, 2010/093, 2010/096, 2010/109, 2010/134, 2011/125, 2012/040, 2012/089, 2012/126, 2012/161, 2013/144, 2013/183, 2014/008, 2014/027, 2014/031, 2014/067, 2014/104, 2014/106, 2014/107, 2014/144, 2015/054, 2015/103, 2015/114, 2016/062, 2016/065, 2017/066, 2017/067, (...)

Europees strafrecht Droit pénal européen

Neveu, S., "Les limites du motif de refus d'exécution d'un mandat d'arrêt européen fondé sur la nationalité ou la résidence du condamné: la Cour de cassation aux prises avec une décision étrangère de cumul des peines", note sous Cass. 30 novembre 2022, P.22.1529.F, *Rev. dr. pén.* 2023, 719-730.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 728

Besproken / Commenté(s) : 2021/091 (p. 728)

Europese milieubeschermtng en Europees energierecht Droit européen de l'environnement et droit européen de l'énergie

Schoukens, H., "Let's not drain the swamp: het vrijgevochten moeras als nieuw baken van het omgevingsrecht?", *T.M.R.* 2023, 345-395.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 362

Zie ook / Voir aussi : 2005/032

Duurzame ontwikkeling (EU-recht) Développement durable (droit de l'UE)

De Sadeleer, N., "La promotion des énergies renouvelables au détriment de la protection de la nature", *Amén.* 2023, 136-145.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 144

Zie ook / Voir aussi : 2007/136

Luchtverontreiniging (EU-recht) Pollution de l'air (droit de l'UE)

Tuts, P.-J., "Le régime d'autorisation environnementale d'installations et d'activités militaires", *Amén.* 2023, 146-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 150

Besproken / Commenté(s) : 2021/106 (p. 150)

Zie ook / Voir aussi : 2019/032

Natuurbescherming en biodiversiteit (EU-recht)

Protection de la nature et biodiversité (droit de l'UE)

Schoukens, H., "Transparantie en het Verdrag van Aarhus: hinkstapspringen richting een haalbaar utopia?", in: Vandendriessche, F. & Cleynen, C., (eds.), *Transparantie in het overheidsoptreden*, (Gandaius academy; Postuniversitaire cyclus Willy Delva; 47/2020-2021), Mechelen, Wolters Kluwer, 2022, 123-205.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 151, 164, 167, 175 en 199-202 (p. 200, noot 356: lees arrest nr. 168/2004 i.p.v. nr. 168/204)

Besproken / Commenté(s) : 2013/144 (p. 164), 2019/046 (p. 167), 2011/029 (p. 199-200), 2014/009 (p. 200), 2016/007 (p. 201-202)

Zie ook / Voir aussi : 2004/168, 2007/070, 2016/157, 2020/043

Strubbe, M., "Bestaand (vergund) gebruik en de verplichtingen onder artikel 6 van de Habitatrichtlijn", noot onder HvJ 10 november 2022, nr. C-278/21, Dansk Akvakultur, *T.R.O.S.* 2022, nr. 108, 372-385.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : zie p. 380 en 382

Besproken / Commenté(s) : 2016/125 (p. 380)

Zie ook / Voir aussi : 2016/057

Geluidshinder (EU-recht)

Nuisances sonores (droit de l'UE)

Tuts, P.-J., "Le régime d'autorisation environnementale d'installations et d'activités militaires", *Amén.* 2023, 146-161.

Rechtsleer GwH / Doctrine C.C. : voy. p. 150

Besproken / Commenté(s) : 2021/106 (p. 150)

Zie ook / Voir aussi : 2019/032